

İmla/Yazım Kılavuzlarındaki Baskı Değişikliklerine İlişkin Öğretmen Görüşleri*

Teachers' Opinions on Printing Changes in Spelling Guides

Feryal Nariñç Demir, Yusuf Günaydın

Yazar Bilgileri	ÖZ
Feryal Nariñç Demir Öğretmen, Millî Eğitim Bakanlığı, feryalnarinç@gmail.com Yusuf Günaydın Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi, yusufgunaydin@gazi.edu.tr	Yazım kılavuzları bir dilin yazıya dönüştürülmesi hususunda başvuru birincil kaynaklar arasındadır. Dilimizde de yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusunda yardıma ihtiyaç duyulduğunda başvurulacak ilk kaynak, Türk Dil Kurumu Yazım Kılavuzlarıdır. Ancak zaman içerisinde söz konusu kılavuzlardaki baskı değişiklikleri ve güncellemeler eğitim-öğretim sürecinde farklı sorunlara yol açmaktadır. Şüphesiz bu sorunları tespit etmenin en doğru yolu, yazım ve noktalama kurallarının eğitimi ve uygulanmasında görev alan öğretmenlerin görüşlerine başvurmaktır. Bu kapsamda bu çalışmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin Türk Dil Kurumunun yazım kılavuzlarında yaptıkları baskı değişikliklerine ilişkin Türkçe öğretmenlerinin görüşlerini tespit etmektir. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada veri toplamak için görüşme tekniği seçilmiş ve yarı yapılandırılmış görüşme formu veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Ankara ili Sincan ilçesinde bulunan 28 Türkçe öğretmeni araştırmanın çalışma grubunda yer almıştır. Verilerin analizinde betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Araştırmadan elde edilen sonuçlar; öğretmenlerin elektronik yazım kılavuzu kullanımını basılıya oranla önerdikleri, yazım kılavuzlarında yapılan güncellemeleri takip etmek ve güncel bilgilere erişmek için Türk Dil Kurumunun internet sitesini ve sosyal medyayı önemli bir araç olarak kullandıkları, yazım kılavuzlarındaki güncellemeleri takip etmeyen öğretmenlerin de olduğu, yapılan değişikliklerin öğretmenlerin yazım kılavuzu edinme davranışlarını etkilemediği, öğretmenlerin öğrencilerin yazım kılavuzu kullanımını etkilediği şeklindedir.
Makale Bilgileri	ABSTRACT
Anahtar Kelimeler Yazım kılavuzu Öğretmen görüşü Türkçe eğitimi Keywords Spelling guide Teacher's opinion Turkish education Makale Geçmişi Geliş: 09.12.2024 Kabul: 19.02.2025	Spelling guides are among the primary sources used in the transcription of a language. In our language, the first source to be consulted when there is a need for help with spelling rules and punctuation marks is the Turkish Language Association Spelling Guides. However, the changes and updates in these guides over time cause different problems in the educational process. Undoubtedly, the most accurate way to identify these problems is to consult the opinions of teachers involved in the education and implementation of spelling and punctuation rules. In this context, the aim of this study is to determine the opinions of Turkish language teachers about the printing changes made by the Turkish Language Institution in the spelling guides. In the study in which qualitative research method was used, interview technique was chosen to collect data, and a semi-structured interview was used as a data collection tool. As the study group, 28 Turkish teachers in Sincan district of Ankara province were participated in the research. Descriptive content analysis was used to analyze the data. The results obtained from the research revealed that teachers and students experienced various problems during the education process due to the changes made in the spelling guide. Based on the results obtained from the research, it was stated that teachers recommended the use of electronic spelling guides over printed ones, that they used Turkish Language Association's website and social media as an important tool to follow the updates made in spelling guides and access current information. On the other hand, it was also stated that there were teachers who did not follow the updates in spelling guides, that the changes made did not affect teachers' behavior in obtaining spelling guides, and that teachers affected students' use of spelling guides.
*Bu çalışma ikinci yazar danışmanlığında, birinci yazar tarafından hazırlanan yüksek lisans tezinden üretilmiştir.	
Makale Türü	Araştırma
Önerilen Atıf	Nariñç-Demir, F. & Günaydın, Y. (2025). İmla/yazım kılavuzlarındaki baskı değişikliklerine ilişkin öğretmen görüşleri. <i>TEBD</i> , 23(1), 559-591. https://doi.org/10.37217/tebd.1598426

Giriş

İnsanoğlunun en temel iletişim aracı olarak nitelendirilen dil, tek bir kavram ile açıklanamayacak kadar geniş bir anlam içeriğine sahiptir. Dil, “Bir anda düşünemeyeceğimiz kadar çok yönlü, değişik açılardan bakınca başka başka nitelikleri beliren, kimi sırlarını bugün de çözemediğimiz büyüklü bir varlıktır.” (Aksan, 1990, s. 11); “Zamanla anlamı genişleyen, zikredilenlerin yanında farklı anlamları da karşılar hâle gelen dil, insanları diğer canlılardan ayıran en temel hususiyetlerden biri, insanlık için vazgeçilmez ve onu tanımlayan bir işleve sahip, insanoğluna özgü sistemdir.” (Günaydın, 2021, s. 233). İnsanoğlu dilde konuşma ve yazma becerileri aracılığıyla iletişim kurar. Bu iki iletişim becerisi insanlar üzerindeki etki ve algılanış biçimi açısından farklılıklar gösterir. Konuşma dili, konuşma dili yazı diline kıyasla daha hızlı değişen ve gelişen bir sistemdir (Onan, 2020). “Yazı dili ise bir geleneği, kendine özgü kuralları, biçimleri, bağlayıcılığı ve edebî yönü olan bir dildir. Edebî yönü olduğu için de kuralları konuşma diline göre daha katı ve bağlayıcıdır.” (Günaydın, 2021, s. 235). Yazı dilinin bağlayıcılığı ve kendine özgü kurallarının olması yazı dilinde birliğin sağlanması ihtiyacını doğurmuştur. Dilde birliğin sağlanması için öncelikle yazı dilinde birliğin sağlanması ve keyfî kullanımlardan kaçınılması amacı ile yazım kılavuzu çıkarma görevi Anayasa’mızın 134. maddesi gereğince Türk Dil Kurumuna verilmiştir (Türk Dil Kurumu [TDK], 2019). Türk dili üzerine, bu dilin kuralları, kullanışı hakkında araştırmalar yapmak amacıyla Atatürk’ün de talimatıyla 12 Temmuz 1932 yılında kurulan Türk Dil Kurumu, Türk dilinin süregelen sorunlarıyla ilgili tespitler yapıp çözüm yolları bulma; kitap, dergi yayımlama; konuşma, konferans, kurultay, açık oturum, bilgi şöleni vb. toplantılar düzenleme; ağızlardan söz derleme; tarihsel metinlerden söz tarama; kök ve gövdelerden yeni söz ve terimler türetme gibi pek çok bilimsel çalışmadan elde ettiği veriler sonucunda Türkçe sözlük ve yazım kılavuzu yayımlamıştır. Yazı dilinde birliği sağlamak adına ilk çalışma, dönemin Dil Encümeni (Ahmet Cevat, Ahmet Rasim, Celal Sahir, Falih Rıfkı, Fazıl Ahmet, İbrahim Necmi, İbrahim Osman, İsmail Hikmet, Mehmet Baha, Mehmet Emin, Mehmet İhsan, Ragıp Hulusi, Ruşen Eşref, Yakup Kadri) tarafından hazırlanan 1928 İmlâ Lûgati olmuş, TDK kurulduktan sonra ise yine TDK tarafından İmla Kılavuzu, Yeni İmla (Yazım) Kılavuzu, İmla Kılavuzu ve Yazım Kılavuzu isimleri ile yirmi sekiz adet kılavuz çıkarılmıştır.

Yazı dili konuşma dilline ne kadar yakın olursa olsun zamanla yazı dili ve konuşma dilinin arasındaki fark açılmaya başlar ve yazı dili konuşma diline yaklaştırılır. Bu da yazı dilinde güncelliğe gitme ihtiyacını doğurur (Günaydın, 2021). Türkçenin gelişen, canlı bir dil olması yeni yazım kılavuzlarının çıkartılmasını gerektirmiştir. Türkçenin doğru ve etkili bir şekilde kullanılması amacıyla hazırlanan yazım kılavuzlarının süreç içerisinde hem isimlerinde hem de içeriklerinde çeşitli değişiklikler yapılmış ve güncellenerek kullanıcılarına sunulmuştur. Türk Dil Kurumu kurulduğu günden bu yana içeriğinde hatta adında birçok kez değişikliğe gidilen pek çok kılavuz yayımlanmış

fakat yazım konusu henüz ortak bir zemine oturtulmamış kendi içinde çelişki barındırmayan, toplumun her kademesi tarafından benimsenen bir yazım kılavuzu üzerinde mutabakat sağlanamamıştır. Örneğin uzatma-inceltme işaretlerinin kullanımı, dilimize yabancı dillerden ya da alıntılanmış sözcüklerin yazımı ile birleşik kelimelerin yazımı gibi birçok konu, günümüzde hakkında ortak bir karara varılamamış, içerisinde çelişki barındıran ve kafa karışıklıklarına neden olan konular arasındadır. Öyle ki 1977 Yeni Yazım Kılavuzu'ndan "nispet i"sinin gösterilmesi ile ilgili kural çıkarılınca bazı kafa karışıklıkları ortaya çıkmış ve Millî Eğitim Bakanlığı yazımdaki bu çelişkili durumu bir nihayete erdirmek adına "nispet i"sinin uzatma-inceltme işareti ile yazılması gerektiğini söyleyen bir bildiri yayımlamak mecburiyetinde kalmıştır. Alıntı kelimelerdeki uzun ünlüleri yazıda göstermek için uzatma-inceltme işaretinin kullanılmaması başta olmak üzere birleşik kelimelerin yazılışındaki tutarsızlıklar, Batı dillerinden alınan kelimelerin yazımı ile ilgili istisnai kurallar çelişkilere, kafa karışıklığına sebep olduğu gibi yazım kurallarını toplumun benimsemesi ve bir imla geleneğimizin oluşmasının da önüne geçmiştir (Yılmaz, 2023). Özellikle 1965 yılından sonra yazım kuralları ile ilgili sürekli bir değişikliğe gidilmiş, farklı kurum ve kişilerce çeşitli yazım kılavuzları çıkartılmış, bu durum yazımda birliğin sağlanamamasına sebep olmuş, bir karmaşa oluşturmuştur. Dilde yaşanan kavram karmaşasının en önemli sebeplerinden biri de yazım kuralları ile kavram ve terimler üzerinde bir fikir birliğine varılamaması olmuş, bu durum millî birliğimize zarar verecek boyutta kamplaşma ve krizlere yol açmıştır (Erdem, 2017).

4 Kasım 2003 tarihinde Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu tarafından ilk "İmla Kılavuzu Çalışma Grubu" oluşturulmuştur (Ünal, 2011). Bu çalışma grubu yazımı tartışmalı olan kelimelerden hangisinin doğru kabul edilmesi gerektiği konusunda birçok kaynağı taramış ve kılavuzun önceki baskılarında yer alan tartışmalı kullanımları da gözden geçirmiştir. Ancak kılavuzda tespit edilen tutarsızlıklar ile ilgili nihai bir sonuca ulaşamamıştır. Örneğin noktalama işaretlerinin nerelerde kullanılması gerektiği hususundaki çelişki günümüze kadar süregelmiştir (Ünal, 2011). Nitekim 2023 yılında yine bazı kelimelerin yazımında değişikliğe gidilmiştir. TDK'nin geçmişten bu yana çıkarmış olduğu yazım kılavuzlarında yapılan değişiklikler kılavuzlar arasında belirgin farklılıkların oluşmasına sebep olmuştur.

Yazım kılavuzlarının hazırlanma amacı doğru konuşmadan ziyade doğru yazmaya rehberlik etmektir. Kuralları açık, anlaşılır bir şekilde belirlenmiş olan yazım kurallarının uygulanmasında kararlı olunmalı, sık sık değişikliğe gidilmemelidir çünkü oturmuş, benimsenmiş kurallar hem süregelen istekleri karşılar hem de çeşitli fonetik etkilerle ve çeşitli eğilimlerle ortaya çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemiş olur (Hatipoğlu, 1966). Türkçenin doğru kullanımı için dilde pek çok yazım ve kural değişikliği, yeni sözcük ekleme ve çıkarmaların yapılması zaman içinde öğrenmeyi

zorlaştırmaktadır. Dolayısıyla yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin yaygın etkisi, üzerinde düşünülmesi ve araştırma yapılması gereken bir konudur.

Kılavuzlarda yapılan değişiklikler yazım kurallarını doğru şekilde benimsetmeye çalışan öğretmenler için de çeşitli sorunlara sebep olmaktadır. Bir dilin, dilde birliği sağlamak maksadıyla yazıya geçirilmesinde en önemli kaynak yazım kılavuzlarıdır. Yazı dilinde birliğin sağlanması yazım kurallarının açık, anlaşılır olması ve bu kuralların uygulanması noktasında istikrarlı olunması ile doğru orantılıdır. İnsanların, yazım kuralları ve noktalama işaretleri konusunda yardıma ihtiyaç duydukları zaman ilk başvuracakları kaynak yer yazım kılavuzları olacaktır. Bu nedenle kılavuzdaki kurallarda tutarsızlık ve yanlışlar olmamalıdır. Yazım kılavuzları ile bu sorunların ortadan kalkması hem yazım birliğini hem de ihtiyaç duyulduğunda yazım kılavuzlarının birincil kaynak olarak kullanılmasını sağlayacaktır (Yatsı ve Direkçi, 2010). Ayrıca yazım kurallarında yapılan değişikliklerden dolayı önceki öğrenmelerin yeni öğrenmelere ket vurması, yeni bilgilerin zihinde yerleşmesini zorlaştırmaktadır. Öğrencilerin Türkçeyi doğru ve etkili bir şekilde edinimi ve kullanımı noktasında öğretmenler yadsınamaz bir öneme sahiptir. Bu sebeple öğretmenlerin konuya ilişkin görüşleri önem arz etmekte ve incelenmeye değerdir. Ayrıca konu ile ilgili benzer çalışmanın alanyazında daha önce yapılmamış olması bu araştırmanın önemini ortaya koymaktadır.

Araştırmanın Amacı

TDK tarafından zaman içerisinde yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin eğitim-öğretim sürecinde çeşitli sorunlara yol açtığı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı, Türkçe öğretmenlerinin Türk Dil Kurumu tarafından hazırlanan yazım kılavuzlarındaki değişikliklere ilişkin görüşlerini belirlemektir. TDK'nin yazım kılavuzlarındaki değişiklere yönelik görüşlerini ve öğretmen ile öğrencilerin yazım kılavuzu kullanım durumlarını tespit etmektir. Bu kapsamda çalışmanın alt problemleri: “Öğretmen ve öğrenciler yazım kılavuzunu basılı mı çevrim içi mi kullanmayı tercih etmektedir?”, “Öğretmenlerin, yazım kılavuzunda yapılan değişiklikleri takip edebilme durumları nedir?”, “Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğretmenlerin yazım kılavuzu kullanma ve yazım kılavuzu edinimine bir etkisi var mıdır?”, “Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzu kullanma ve yazım kılavuzu edinimine bir etkisi var mıdır?”, “Öğretmenler için yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin özel açıklamalarla belirtilmesinin önemi nedir?”, “Öğretmenlere göre yazım kılavuzlarında yapılan kural değişikliklerinin olumsuz etkisini azaltmanın yolları nelerdir?” şeklindedir.

Yöntem

Araştırmanın Deseni

Öğretmenlerin TDK'nin yazım kılavuzlarındaki değişiklere yönelik görüşlerini ve yazım kılavuzu kullanım durumlarını tespit etmeyi hedefleyen bu çalışmada nitel yaklaşım benimsenmiştir.

Nitel araştırma “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel bilgi toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırmadır.” (Yıldırım, 1999, s. 10).

Nitel araştırmalarda gözlem, görüşme ve dokümanlar veri toplama yöntemlerini oluşturur. Bununla birlikte en sık kullanılan yöntem de görüşmelerdir. Görüşme “araştırmada cevabı aranan sorular çerçevesinde ilgili kişilerden veri toplama ve belirli bir araştırma konusu veya bir soru hakkında derinlemesine bilgi sağlama” (Büyüköztürk vd., 2013) şeklinde tanımlanmıştır. Bu çalışmada daha detaylı bilgi edinmek için yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinden faydalanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnektir, iki uç arasında yer almaktadır (Karasar, 1999).

Çalışma Grubu

Bu çalışmanın araştırma grubu, Ankara ili Sincan ilçesinde Millî Eğitim Bakanlığına (MEB) bağlı dört ortaokuldaki 28 Türkçe öğretmeninden oluşmaktadır. Araştırma grubunun seçiminde seçkisiz olmayan örnekleme yöntemleri içerisinde yer alan uygun örnekleme (kolay ulaşılabilir durum örnekleme) yöntemi tercih edilmiştir. Uygun örnekleme yöntemi, “yakın olan, ulaşılması kolay olan birimlerin örneklem olarak seçildiği yöntemdir.” (Büyüköztürk vd., 2013). Uygun örnekleme yöntemi, evreni temsil etme gibi bir amaç taşımaması bakımından eleştirilse de görüşmelere katılan herkesin gönüllülük esasıyla hareket etmesi ve zaman açısından fayda sağlaması bu yöntemin olumlu özelliklerindendir. Bu sebeple bu çalışmada, Ankara ili Sincan ilçesindeki okullarda görev yapan Türkçe öğretmenleri araştırma grubu olarak seçilmiş ve katılımcılar araştırma sorularına gönüllülük esasıyla cevap vermiştir. Katılımcı öğretmenlerin demografik bilgileri aşağıdaki Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. Çalışma Grubuna Ait Demografik Bilgiler

<i>Değişkenler</i>	<i>Kişisel Özellikler</i>	<i>n</i>
Cinsiyet	Erkek	9
	Kadın	19
Eğitim Düzeyi	Yüksek Lisans	1
	Doktora	-
	Lisans	27
Mezun Olunan Lisans Bölümü	Türkçe Eğitimi	22
	Sınıf Öğretmenliği	3
	Türk Dili ve Edebiyatı	2
	Öğretmen Okulu	1
Mesleki Kıdemi	1-10 Yıl	5
	11-20 Yıl	16
	21-30 Yıl	5
	31 Yıl ve Üzeri	2

Tablo 1’e bakıldığında araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin 9’u erkek, 19’u ise kadındır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin öğrenim düzeyleri incelendiğinde 27 öğretmenin lisans

mezunu, 1 öğretmenin ise yüksek lisans mezunu olduğu görülmektedir. Katılımcı öğretmenlerin mezun oldukları lisans programlarına bakıldığında 22 katılımcı Türkçe öğretmenliği, 3 katılımcı sınıf öğretmenliği, 2 katılımcı Türk dili ve edebiyatı öğretmenliği programları mezunuyken 1 katılımcı da öğretmen okulu mezunudur. Çalışmanın araştırma grubunda yer alan öğretmenlerin mesleki kıdemleri; 1-10 yıl arası (n=5), 11-20 yıl arası (n=16), 21-30 yıl arası (n=5) ve 31 yıl ve üzeri (n=2) şeklindedir.

Veri Toplama Araçları

Bu çalışmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Nitel araştırmalarda sonuçların genellenebilir olmaması sebebiyle araştırmaya katılan katılımcıların tanımlayıcı bilgileri daha da önem arz etmektedir. Bu sebeple görüşme formu iki bölüm şeklinde tasarlanmış ve ilk bölümde araştırmaya katılan öğretmenlerin tanımlayıcı bilgilerine yönelik sorulara (cinsiyet, öğrenim düzeyi, mezun olunan lisans programı ve mesleki kıdem); ikinci bölümde ise Türkçe öğretmenlerinin yazım kılavuzlarındaki değişikliklere ve yazım kılavuzu kullanımlarına ilişkin sorulara yer verilmiştir.

Yarı yapılandırılmış görüşme formunun hazırlanmasında öncelikle alanyazın taraması yapılarak benzer çalışmalar incelenmiştir. Sonra sorularla ilgili bir madde havuzu oluşturulmuş, araştırmacılar tarafından bu madde havuzundan da yararlanarak görüşme sorularına karar verilmiş ve taslak bir görüşme formu hazırlanmıştır. Hazırlanan form iki doktora mezunu alan uzmanının görüşüne sunulmuş ve alan uzmanlarından gelen dönütler doğrultusunda formda düzenlemeler yapılarak forma son şekli verilmiştir.

Bu bağlamda görüşme formunda yer alan sorular: “Öğrencilerinizin yazım kılavuzunu, elektronik mi basılı mı kullanmalarını tavsiye ediyorsunuz? Niçin?”, “Yazım kılavuzlarında güncellenen konuların neler olduğunu nasıl öğreniyorsunuz?”, “Yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin, öğretmenlerin yazım kılavuzu edinmesine ve yazım kılavuzunu takip etmesine etkisi sizce nedir?”, “Yapılan değişikliklerin, öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına etkisi sizce nedir?”, “Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâliyle sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesini ister miydiniz? Niçin?”, “Yazım kılavuzundaki değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenecekleri için ne önerirsiniz?” dir.

Verilerin Toplanması

Çalışmaya başlamadan önce Gazi Üniversitesi Etik Komisyonundan gerekli izinler alınmıştır. Verilerin toplanması aşamasında öncelikle görüşülecek öğretmenler belirlenmiştir. Öğretmenler, çalışma hakkında bilgilendirilmiş ve araştırmaya davet edilmiştir. Araştırma için katılımcı olmayı kabul eden öğretmenlerle görüşmelerin yapılacağı gün ve saat noktasında ortak bir plan oluşturulmuştur. Belirlenen gün ve saatte, katılımcı öğretmenlerle bir araya gelinmiş, öğretmenlere

etik hususlarla ilgili görüşmelerde veri kaybı yaşanmaması için ses kaydı alınacağı, ses kayıtlarının yalnızca bu araştırma için kullanılacağı, kimliklerinin gizli tutulacağı ve istedikleri takdirde görüşmeden çekilebilecekleri bilgisi verilmiştir. Ayrıca görüşme sorularına geçilmeden öğretmenlere çalışma hakkında tekrar detaylı bir bilgilendirme yapılmıştır. Yüz yüze gerçekleştirilen görüşmeler 40-45 dakika sürmüştür. Verilerin toplanması bir ay sürmüştür.

Verilerin Analizi

Bu çalışmadan elde edilen verilerin analizinde, betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Betimsel analiz verilerin araştırma sorularına önceden belirlenmiş, kavramsal çerçeveye göre belirli temalar altına yerleştirildiği ve özetlendiği analiz türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Bu kapsamda görüşme formundaki her soruya verilen cevaplar benzerlikleri göz önünde bulundurularak bir araya getirilip kodlanmış, kodlardan kategorilere ve kategorilerden de temalara ulaşılmıştır. Oluşturulan kategori ve temaların frekansları verilerek tablolar hâlinde sunulmuştur. Ayrıca çalışmada öğretmenlerin kod ve kategorilere yönelik görüşlerine de yer verilmiştir.

Çalışmada güvenilirliği sağlamak için veriler araştırmacı ile iki alan uzmanı tarafından ayrı ayrı kodlanmıştır. Daha sonra kodlamalar karşılaştırılmış, benzerlik ve farklılıklar hesaplanmıştır. Uyuşum yüzdesi formülü “güvenirlik=görüş birliği sayısı/toplam görüş birliği+görüş ayrılığı sayısı” (Miles ve Huberman, 2015, s. 64) kullanılmış, araştırmacı ve uzmanlar arasındaki uyum yüzdesi 0,76 olarak ortaya çıkmıştır. Bu uyumun %70’ten yüksek olması gerektiği (Tavşancıl ve Aslan, 2001) için kodlayıcılar arası güvenilirlik yeterli kabul edilmiştir.

Bulgular

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada katılımcı öğretmenlere yöneltilen ilk soru “Öğrencilerinizin yazım kılavuzunu elektronik mi basılı mı kullanmalarını tavsiye ediyorsunuz? Niçin?” olmuştur. Bu alt probleme ilişkin veriler aşağıda sunulmuştur.

Öğretmenler Tarafından Tavsiye Edilen Yazım Kılavuzu Kullanım Şekli

Araştırmanın öğretmenlerin öğrencilere tavsiye ettikleri yazım kılavuzu kullanım şekline yönelik görüşlerine ilişkin verilerine Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2. Öğretmenlerin, Öğrencilere Tavsiye Ettikleri Yazım Kılavuzu Kullanım Şekli

<i>Tema</i>	<i>Kategoriler</i>	<i>Kod</i>	<i>f</i>
Yazım Kılavuzlarının Kullanım Şekline	Elektronik kullanım	K1, K2, K3, K4, K9, K11, K17, K19, K20, K21, K22, K23, K25	13
	Basılı kullanım	K6, K15, K16, K18, K24, K26, K27	7
Yönelik Tavsiyeler	Hem elektronik hem de basılı kullanım	K5, K7, K8, K10, K12, K13, K14, K28	8
Toplam			28

Tablo 2'ye göre öğretmenlerin öğrencilere tavsiye ettikleri yazım kılavuzu kullanım şekilleri; elektronik (f=13), basılı (f=7) ve hem elektronik hem basılı (f=8) olarak üç ayrı kategoriye ayrılmıştır.

Yazım kılavuzunun elektronik kullanımını tavsiye eden öğretmenlerin (f=13) bu yöndeki görüşlerine aşağıda yer verilmiştir: *"Elektronik, ben de yine aynı şekilde hani elektronik kullansınlar."* (K1). *"...ben elektronik kullanmalarını tavsiye ederim."* (K2). *"Şimdi öncelikle çantalarında taşımalarına karşı olduğum için yani elektronik ortamda tavsiye ediyorum."* (K4). *"Gönül isterdi ki basılı kılavuz olsun ama onların daha kolay ulaşabilmesi için elektronik kılavuz olması yönünde düşünce."* (K11). *"Ben internet ortamından ulaşmaları için Türk Dil Kurumunun sayfasına yönlendiriyorum."* (K23).

Yazım kılavuzunun basılı kullanılması yönünde görüş belirten öğretmenlerin (f=7) ifadeleri şu şekildedir: *"O senenin baskısını yeni baskı almalarını tavsiye ediyorum."* (K6). *"Basılı kullanılsa daha iyi oluyor."* (K15). *"Ben basılı ve bu basılı yayınında en son baskısını kullanmalarını tavsiye ediyorum."* (K16). *"Şimdi elbette öğrencilerin yazım kılavuzlarını basılı kullanmalarını tavsiye ediyoruz."* (K18). *"Açıkça söyleyeyim, bir Türkçe öğretmeni olarak ben basılı kaynakları daha uygun buluyorum."* (K26).

Yazım kılavuzunun hem basılı hem de elektronik ortamda kullanılmasını tavsiye eden öğretmen görüşleri de (f=8) olmuştur. Bu kategorideki öğretmenlerin bulundukları ortam ve ihtiyaçlara göre öğrencilere hem basılı hem de elektronik kılavuzları kullanmalarını önerdikleri görülmüştür. Yazım kılavuzunun hem basılı hem de elektronik kullanılması yönünde görüş belirten öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir: *"Öğrencilerimizin bulunduğu ortama göre sınıfta işliyorsak dersimizi yazılı kullanmalarını tavsiye ediyorum. Ama elektronik ortama ulaşabilecekleri bir yerdelerse de elektronik ortamı tercih ediyorum."* (K7). *"Öğrenme ortamlarına göre değişiklik gösteriyor. Ev ortamında bilgiye daha hızlı ulaşmak adına yazım kılavuzuna elektronik ortamda, sınıf ortamında ise basılı yazım kılavuzunu kullanmalarını tavsiye ediyorum."* (K8). *"Aslında ben her zaman yazım kılavuzunu basılı kullanmaktan yanayım. Güncel olanı yakalamaları açısından da uygulama üzerinden takiplerini önemsiyorum."* (K14).

Öğretmenler Tarafından Tavsiye Edilen Yazım Kılavuzu Kullanım Şekli Tercih Nedeni

Öğretmenlerin öğrencilere tavsiye ettiği yazım kılavuzu kullanım tercihlerinin nedenleri Tablo 3'te sunulmuştur.

Tablo 3. Öğretmenlerin Öğrencilere Tavsiye Ettiği Yazım Kılavuzu Kullanım Tercihlerinin Nedenleri

<i>Tema</i>	<i>Kategoriler</i>	<i>Kod</i>	<i>f</i>
Basılı yazım kılavuzu kullanım tercihi nedenleri	Öğrenmeye katkı sağlama	K6, K15, K16, K18, K24, K26, K27	7
	Erişimin kolay olma	K1, K20, K22, K23, K25	5
Elektronik yazım kılavuzu kullanım tercihi nedenleri	Pratik olma	K2, K4, K17, K21	4
	Güncel olma	K3, K19	2
	Teknoloji kullanımına yatkınlık	K9, K11	2
Hem elektronik hem basılı yazım kılavuzu kullanım tercihi nedenleri	Öğrencilerin bulunduğu ortamın uygunluğu	K7, K8, K10, K13, K28	5
	Çağın gerekliliği	K5, K12	2
	Güncel olma	K14	1
Toplam			28

Katılımcı öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda, öğretmenlerin basılı ya da elektronik yazım kılavuzu kullanım tercih nedenlerine göre basılı yazım kılavuzu kullanım tercihi nedenleri, elektronik yazım kılavuzu kullanım tercihi nedenleri, hem elektronik hem basılı yazım kılavuzu kullanım tercih nedenleri şeklinde temalar ve öğrenmeye katkı sağlama, erişimin kolay olması, pratik olma, güncel olma, teknoloji kullanımına yatkınlık, öğrencilerin bulunduğu ortamın uygunluğu, çağın gerekliliği, güncel olma şeklinde kategoriler oluşturulmuştur. Bu doğrultuda basılı yazım kılavuzu kullanılmasını tercih eden öğretmenlerin gerekçesi daha çok öğrenmeye katkı sağlaması (f=7) olmuştur. Elektronik kullanımı tercih eden öğretmenlerin tavsiyelerinde ise kılavuza erişimin kolay olması (f=5), elektronik kullanımın pratik (f=4) ve güncel olması (f=2) aynı zamanda teknoloji kullanımına yatkınlık (f=2) gibi sebeplerin etkili olduğu görülmüştür. Hem basılı hem de elektronik kullanımı tavsiye eden öğretmenlerin tavsiye nedenleri ise öğrencilerin bulunduğu ortamın uygunluğu (f=5), çağın gerekliliği (f=2), güncel olması (f=1) şeklinde olmuştur.

Basılı yazım kılavuzu tercih eden öğretmen (f=7) görüşleri şu şekildedir: “Yazdığı zaman zihinde kalma süresi daha fazla ama görsel olduğunda belli bir süre sonra unutabiliyor öğrenci.” (K6). “...diğer taraftan hâlâ kılavuzun nasıl kullanılacağını bilmeyen çocuklar da var içlerinde. O anlamda da yanlarında eğer basılı bir kılavuz varsa nasıl kullanacakları konusunda da öğretmen çocukları yönlendirebilir.” (K15). “Bu anlamda zaten internet ortamından edinilen bilgilerin öğrenciler için çok kalıcı olmadığını, internetin bilgi edinmede ve öğrenmede henüz Türkiye’de tam anlamıyla amacına hizmet etmediğini, yazımla ilgili öğrencilerin bu anlamda alacağı bilgilerin internet ortamından daha çok öğrenmeye değil de aktarmaya ve doğrudan ödev veya çalışmalara geçirmeye yönelik olmaktadır. Biz dokunarak okuyarak altını çizerek öğrenmelerini tavsiye ediyoruz. Bu anlamda daha faydalı, daha kalıcı olacağını düşünüyoruz.” (K16).

Elektronik yazım kılavuzunun tercih eden öğretmen (f=13) görüşleri şu şekildedir: “Çünkü elektronik cihazlarla meşgul oldukları iç içe oldukları için ki kendi çocuklarımızdan da görüyoruz zaten. Daha kolay erişebilir diye ben tercih ediyorum.” (K1).

“Çünkü her an her dakika öğrenci ders esnasında olsun ev ortamında olsun elinin altında olduğundan elektronik kılavuza daha çabuk ulaşabiliyor.” (K20). “Elektronik ortamı çünkü hemen ulaşıyorsun. Ben de bazen öyle yapıyorum. Sınıf ortamında müfredatı yetiştirmeye çalışırken yazımına bakmamız gereken bir kelime fazla zaman alabiliyor. Bütün öğrenciler aynı hızda bakamıyor. Bu nedenle elektronik olarak kendi telefonumdan saniyeler içinde bakıp doğru şeklini not aldirmek daha pratik ve kullandığım bir yol oluyor.” (K4). “Elektronik kılavuzun daha güncel olduğunu düşünüyorum çünkü yazılı kaynaklar daha eskiye de ulaşabiliyor. Çocuk evdeki herhangi bir ürünü de getirebiliyor ve bu da yıllar yıllar öncesinden alınmış bir yazım kılavuzu da olabiliyor.” (K19).

Hem basılı hem de elektronik kullanımı tavsiye eden öğretmenlerin (f=8) ifadeleri şu şekildedir: “Her ikisi de olmalı. Basılı evet ama günümüz için de gerekli elektronik de.” (K5).

“Öğrencilerimizin bulunduğu ortama göre daha çok sınıfta eğer işliyorsak dersimizi yazılı kullanmalarını tavsiye ediyorum. Ama elektronik ortama ulaşabilecekleri bir yerdeyse de elektronik ortamı tercih ediyorum.” (K7). “Öğrenme ortamlarına göre değişiklik gösteriyor. Ev ortamında bilgiye daha hızlı ulaşmak adına yazım kılavuzuna elektronik ortamda, sınıf ortamında ise basılı yazım kılavuzunu kullanmalarını tavsiye ediyorum.” (K8). “Aslında ben her zaman yazım kılavuzunu basılı kullanmaktan yanayım. Güncel olanı yakalamaları açısından uygulama üzerinden takiplerini önemsiyorum.” (K14)

Birinci alt probleme ilişkin elde edilen bulgularda katılımcıların cinsiyet, eğitim düzeyi, mezun olunan lisans bölümü değişkenlerinin yazım kılavuzu kullanımı ile ilgili tercihleri ve tercih nedenleri üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı fakat mesleki kıdemi daha fazla olan katılımcı öğretmenlerin yazım kılavuzu tercihlerinin genelde basılı yazım kılavuzundan yana olduğu görülmüştür.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada katılımcı öğretmenlere yöneltilen ikinci soru “Yazım kılavuzlarında güncellenen konuların hangileri olduğunu nasıl öğreniyorsunuz?” olmuştur. Bu alt probleme ilişkin veriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 4. Yazım Kılavuzlarında Güncellenen Konuların Takip Edilmesinde Kullanılan Yöntemler

Temalar	Kategoriler	Kod	f
Bilgi Kaynakları ve Kullanımı	Türk Dil Kurumunun İnternet Sitesinin Kullanılması	K5, K6, K7, K8, K13, K14, K16, K18, K20, K22, K23, K24, K27	13
	Sosyal Medyanın Bilgi Kaynağı Olarak Kullanılması	K10, K12, K13, K17, K19, K23, K25, K26	8
	Okuma Metinlerinden ya da Test Sorularından Öğrenilmesi	K1, K2, K3, K9, K16, K19, K21, K28	8
	Öğretmenler ve Öğrenciler Arasında Bilgi Paylaşımı	K4, K12, K16, K25	4
	Türk Dil Kurumunun Güncellenen Yeni Basımlarına Ulaşılması	K6, K15	2
	Değişiklikler Takip Edilemiyor	K11, K21	2
Öğretmenlerin Yazım Kılavuzundaki Değişikliklere Tepkisi	Değişiklerin Takip Edilmesindeki Zorluklar	K1, K2, K3, K4, K9, K10, K11, K21, K25	9
	Öğretmenlerin Önerileri ve İhtiyaçları	K8, K10, K11, K12, K13, K15, K17, K19, K25	9
Toplam			55

Tablo 4’e bakıldığında öğretmenlerin yazım kılavuzlarında güncellenen konuları takip ederken kullandıkları yöntemlerin başında TDK’nin internet sitesinin kullanılmasının (f=13) geldiği görülmektedir. Bu kategori ile ilgili görüşlerini belirten öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir: “Bunun dışında bazen derslerde kullanırken TDK’nin sayfasına girdiğimde biraz karıştırmayla işte sözlükten bir kelime bulacağımız zaman oradan görebiliyorum.” (K13). “Bir kelimenin yazımı konusunda şüpheye düştüğümüzde TDK’nin internet sitesinden güncel olanı tespit etmeye çalışıyorum.” (K14). “TDK’nin sitesine oradan sürekli okuyorum. Kalıcılığı arttırdığı için. Tekrar tekrar bakıyorum. Her fırsatta bakmamız da gerekiyor.” (K18).

“TDK’nin imla kılavuzu ve sözlüğünü telefonuma indirdim zaten. Oradan ulaşabiliyoruz. Zaten değişiklikler de siz de takdir edersiniz ki çok sık olmuyor.” (K24).

Öğretmenler tarafından en çok kullanılan bir diğer yöntem ise “Sosyal Medyanın Bilgi Kaynağı Olarak Kullanılması” (f=8) olmuştur. İlgili öğretmenler şu görüşleri belirtmişlerdir: *“Sosyal medyadaki meslektaşlarımızdan, gruplarımızın olmuş olduğu forumlardan öğreniyoruz. Ama genellikle maalesef biraz daha sosyal medyadan forumlardan bu durumu öğrenmekteyiz.” (K12).* *“Takip ettiğim bazı sosyal medya sayfaları var. Türkçe öğretmenleri ve edebiyat öğretmenlerinin, dilbilimcilerin olduğu. Onlar orada zaten yeni bir değişiklik olduğunda paylaşım yapıyorlar. Takip ettiğim sayfalarda görüyorum. Dolayısıyla tesadüfen sosyal medyada görürsem...” (K13).*

Bu bulgular öğretmenlerin sosyal medyanın eğitim alanındaki rolünü tanıdığını ve profesyonel gelişimleri için bu platformları etkin bir şekilde kullanmaya çalıştıklarını ayrıca sosyal medyanın eğitimciler arasında bilgi paylaşımı ve topluluk oluşturma konusunda da önemli bir araç olduğunu göstermektedir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin önemli bir kısmı da yapılan değişiklikleri karşılaştıkları sorulardan ya da metinlerden öğrendiklerini (f=8) aşağıdaki ifadeler ile dile getirmişlerdir: *“Yani inanın sorulardan önüme çıkan test sorularından sadece... test sorularından ki onlarda da yayın kendini güncellerse. Çünkü iki yayın da birbirini tutmuyor. Güncellendiğinde test sorularında karşıma çıktığında ancak bakıp aaaa diyorum hani değişiklik olmuş.” (K1).* *“İşlediğimiz bir metinde kitapta karşımıza çıktığı zaman mesela ben kendi bilgimle karşılaştırdığımda ya bu böyle değildi böyle olmuş. Bunun farkına vardığımız zaman bir geri dönüş yapıp araştırma yaptığımızda ha burada bu güncelleme olmuş şeklinde fark ediyoruz.” (K2).* *“Bir de şöyle de bir şey söz konusu, etkinlik çerçevesinde de öğrendiğimiz oluyor. Örneğin bir kesme işaretinde yapılmış olan bir değişiklik etkinlik içerisinde verildiyse hani orada böyle miydi deyip de tekrar bir araştırmayla telefondan falan baktığım oluyor.” (K19).*

Bu ifadelere göre öğretmenlerin bir kısmı güncellemeleri sınav sorularından öğrenmekte ve güncellemelere uygun hazırlanmış sorular sayesinde yazım kılavuzundaki değişiklikleri hızlı bir şekilde fark edip bu değişikliklere uyum sağlama fırsatı bulmaktadırlar.

Tablodaki verilerden hareketle katılımcı öğretmenlerin yazım kılavuzunda meydana gelen değişiklikleri öğrenme yollarından biri de öğretmen ve öğrenciler arasındaki bilgi paylaşımıdır (f=4). Öğretmenlerin ilgili ifadeleri şu şekildedir: *“Karşılaştığımız zaman öğrencilere daha önce öğretmenleri farklı bir şekilde göstermiş. Biz de farklı yazdığımız zaman anında müdahale ediyorlar. O şekilde o zaman işte kılavuzu açıyoruz, bakıyoruz o şekilde fark edebiliyoruz.” (K4).* *“Genellikle biz Türkçe zümresi veya diğer eğitim camiası olarak, meslektaşlarımızdan, gruplarımızın olmuş olduğu forumlardan öğreniyoruz.” (K12).*

Araştırmada elde edilen bulgular öğretmenlerin yazım kılavuzundaki değişiklikleri öğrenme sürecinde öğrenci-öğretmen iletişimi ve meslektaşları arasındaki bilgi paylaşımının kritik bir rol

oynadığını göstermektedir. Öğretmenler öğrencilerin yazım kuralları ile ilgili çelişkide kaldıkları durumlarda doğru öğrenmeyi gerçekleştirmek adına güncellemeleri tespit edebilmektedirler. Ayrıca meslektaşlar arasındaki iletişim ve eğitim camiasındaki forumlardan gelen bilgiler de güncellemeleri takip etmelerine yardımcı olmaktadır.

TDK'nin güncellenen yeni basımına ulaşarak (f=2) yapılan değişiklikleri takip ettiğini söyleyen katılımcı öğretmenlerin ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: *"Şimdi elimde eski bir kılavuz her zaman var. Ne zaman TDK tarafından yeni bir yazım kılavuzu yayınlansa gidip mutlaka alıyorum çünkü Türkçe öğretmeni olarak bu bizim mutlaka aslî bir görevimiz zaten. Bakıyorum bu iki kılavuz arasındaki farklar nelerdir? Karşılaştırarak değişiklikleri bu şekilde tespit ediyorum."* (K15).

Yazım kılavuzlarında güncellenen konuları takip edemediğini (f=2) söyleyen katılımcı öğretmenlerin ifadeleri şu şekildedir: *"Açıkçası güncellemeleri fazla takip edemiyoruz. Burada tabii işneyi kendimize çuvaldızı başkasına batır atasözünden yola çıkarak yani biz takip edemiyoruz."* (K11). *"Yani biz esasında çok da takip edebiliyor muyuz? Hayır, edemiyoruz. Takip edemiyoruz yani."* (K21).

Araştırma verileri incelendiğinde ikinci bir tema olarak "Öğretmenlerin Yazım Kılavuzundaki Değişikliklere Tepkisi" teması ortaya çıkmıştır. Bu tema altında toplanan görüşler ise verilerden hareketle "Değişikliklerin Takip Edilmesindeki Zorluklar" (f=9) ve "Öğretmenlerin Önerileri ve İhtiyaçları" (f=9) şeklinde kategorize edilmiştir.

"Değişikliklerin Takip Edilmesindeki Zorluklar" kategorisi ile ilgili öğretmen görüşlerine aşağıda yer verilmiştir: *"Çünkü bizim var olan kitaplarımız da hep eski basım geliyor. Ona dikkat ediyorum mesela ders kitaplarımız değişikliklere uygun şekilde güncellenmeden geliyor. Kitaptaki kullanım ile öğrencinin getirdiği örtüşmüyor. Çünkü altı yıl öncenin altıncı sınıf kitabının aynısını getirip basıyorlar. Yani orada da bir değişiklik yok ancak test kitapları güncellenerek hazırlanıyor, iki yayın birbirini tutmuyor. Öğrencinin tabii kafası karışıyor."* (K1). *"Yani gerçekten bu güncellenen konuları takip etmekte güçlük yaşıyoruz. Hani çok hızlı bir şeyler değişiyor. Yoksa güncellenen konuların takip edilmesi ile ilgili bizim elimizde bir şey yok ya da benim bir bilgim yok bununla ilgili."* (K2). *"Kılavuzda güncellenen konuların hangileri olduğunu pek kolay öğrenemiyoruz. Sürekli değiştiriyorlar... Onun haricinde kolay ulaşılan bir şey değil."* (K9).

Verilerden hareketle katılımcı öğretmenlerin yazım kılavuzlarında güncellenen konuları takip etmede; ders kitaplarının eski basım olması ve yazım kuralları ile ilgili güncellenen konulara uyum sağlamaması, güncellemelerin hızlı yapılması ve güncellenen konularla ilgili herhangi bir bilgilendirmenin yapılmaması bu durumun ise tesadüfî öğrenmelere yol açtığı, yazım kılavuzlarında yapılan güncellemeleri takip etmenin ayrıca bir uğraşı gerektirdiği, yapılan güncellemelerin gerekli görülmediği ve güncellenen konuların takip edilmesinin yoğunluk ve benzeri sebeplerden dolayı unutulabildiği şeklinde zorluklar yaşadığı sonucuna ulaşılmıştır.

“Öğretmenlerin Yazım Kılavuzlarında Yapılan Değişiklere Tepkisi” ile ilgili tema altında belirlenen “Öğretmenlerin Önerileri ve İhtiyaçları” kategorisinden elde edilen bulgulara göre öğretmenler güncellemeleri takip etmekte zorlandıklarını ve bilgiye erişimde sorun yaşadıklarını belirtmektedirler. Öğretmenler, güncellemelerin daha etkili bir şekilde iletilmesi için TDK’nin öğretmenlere ve okullara doğrudan bildirimlerde bulunması, bir portal veya internet sitesi oluşturarak güncellemeleri duyurması önerisinde bulunmaktadır. Ayrıca öğretmenlerin bu güncellemeleri daha iyi takip edebilmeleri için desteklenmeleri gerektiğine dikkat çekilmektedir. İlgili kategoride öğretmen ifadeleri şu şekildedir: “TDK’nin sayfası yeterli olmuyor. Bu konuda yeni bir sayfa oluşturulması değişikliklerin olduğu bir sayfa oluşturulması gerekiyor.” (K8). “TDK belki MEB ile iş birliği içinde olabilir. Şöyle ki hani yazım kılavuzunun şu konularında şöyle değişiklikler şöyle güncellemeler yapıldı diye okullara yazılar yollanabilir. Bu yazılar sayesinde hem öğretmen bilgi sahibi olur. Öğretmen de öğrencisini bilgilendirir.” (K10).

İkinci alt probleme ilişkin elde edilen bulgularda katılımcıların cinsiyet, eğitim düzeyi, mezun olunan lisans bölümü değişkenlerinin yazım kılavuzlarında yapılan değişiklikleri öğrenme yolları üzerinde anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Mesleki kıdemi daha fazla olan katılımcı öğretmenler bu değişiklikleri daha çok karşlarına çıkan sorulardan ya da meslektaşları ile yaptıkları bilgi paylaşımından öğrenirken mesleki kıdemi da az olan öğretmenlerin bu değişiklikleri daha çok sosyal platformlardan öğrendikleri görülmüştür.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada katılımcı öğretmenlere yöneltilen üçüncü soru: “Yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin öğretmenlerin yazım kılavuzu edinmesine ve yazım kılavuzunu takip etmesine etkisi nedir?” olmuştur. Bu alt probleme ilişkin veriler aşağıda sunulmuştur.

Tablo 5. Yazım Kılavuzunda Yapılan Değişikliklerin Öğretmenlerin Yazım Kılavuzu Edinmesine ve Yazım Kılavuzunu Takip Etmesine Etkisi

Temalar	Kategoriler	Kod	f
Yazım Kılavuzu Edinme Davranışları	Yazım Kılavuzu Edinmesine Olumsuz Etkisi	K4, K5, K7, K8, K9, K10, K12, K14, K18, K20, K21, K26	12
	Yazım Kılavuzu Edinmesine Olumlu Etkisi	K6, K13, K15, K16, K22, K25, K27, K28	8
	Yazım Kılavuzu Edinmesine Etkisinin Olmaması	K1, K2, K3, K11, K17, K19, K23, K24	8
Kılavuzda Meydana Gelen Değişikliklerin Etkisi	Değişikliklerin Olumsuz Etkileri	K4, K7, K9, K11, K14, K17, K18, K20, K24	9
	Değişikliklerin Olumlu Etkileri	K6, K13, K15, K16, K22	5
Toplam			42

Katılımcıların görüşme formundaki üçüncü soruya verdikleri cevaplar sonucunda elde edilen bulgular Tablo 5’te sunulmuştur. Tablodaki bulgulara göre birinci tema olarak ortaya çıkan “Yazım Kılavuzu Edinme Davranışları” temasının “Yazım Kılavuzu Edinmesine Olumsuz Etkisi” (f=12) kategorisi katılımcı öğretmenler arasında en fazla tercih edilen kategori olmuştur. Bu doğrultuda

görüş belirten öğretmenlerin ifadeleri aşağıda sunulmuştur: “Öğretmen yazım kılavuzu edinmek istemiyor çünkü yani bir süre sonra biliyoruz ki bir şeyler değişecek ve elimizdeki kılavuz çöp olacak.” (K4). “Ya sürekli yazım kılavuzu almaktan imtina ediyoruz açıkçası. Çünkü dört yılda bir değişen bir süreç var orada da. Daha çok o değişen sözcüklerin olduğu bir kitapçık hâlinde bizlere ulaştırılması daha uygun olur diye düşünüyorum ve bu durum beni olumsuz etkiliyor.” (K7). “Şöyle, sürekli değişen durumlarda yeni bir yazım kılavuzu alamayacağımız için evde çok fazla yer kaplayacaktır çünkü. Yine internet ortamında takip etmeye çalışıyorum ya da sosyal medyadan. Yani bu dört ya da beş yılda bir basılan yazım kılavuzlarını almayı çok da doğru görmüyorum.” (K8). “Yazım kılavuzlarında sürekli değişikliğe gidilmesi öğretmenlerin yazım kılavuzu edinmesine ket vuruyor. Kendi evlerimize bile baktığımızda her dört yılda bir sürekli almak istesek her dört yılda bir yazım kılavuzu olacak. O da evde bir yazım kılavuzu çöpünü karşımıza çıkaracak. Zamanla insan almak istemiyor.” (K14).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin “Yazım Kılavuzu Edinmesine Olumlu Etkisi” olduğu yönünde görüş belirten (f=8) öğretmen ifadeleri şu şekildedir: “Tabii güncel gelişmeleri takip etmekte faydalı oluyor. Öğrenciye aktarırken ikilemde kalmıyoruz. En azından çocukların daha doğru bilgi edinmesini sağlıyoruz.” (K6). “Olumlu bir etkisi oluyor mesela dört ya da beş yılda bir yazım kılavuzu değiştiği zaman acaba ne gibi bir değişiklik yapılmış? Yani çocuklar da hani sorabilir sorularda çıkar ya da şöyle değişiklik yapıldı diye öğrencileri bilgilendirmek adına güncel olmayı sevk ediyor bizi. Dolayısıyla her sene çıkan dört senede bir ne kadar zamanda çıkıyorsa yazım kılavuzunu basılı olarak edinmek zorundayız bana kalırsa.” (K13). “Tabii ki değişiklikler yeni kılavuzu edinme ve takip etmeyi bizim için zaten zorunlu hâle getiriyor. Değişikliklerin olmasını da gayet doğal karşılıyorum çünkü dil canlıdır. Tabii ki bazı değişiklikler olması da gayet doğaldır. Bize düşen o değişikliklere bakıp neler olduğunu öğrencilerimize doğru bir şekilde yansıtmaktır.” (K15).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğretmenlerin “Yazım Kılavuzu Edinmesine Etkisinin Olmaması” (f=8) yönünde görüş belirten öğretmenlerin ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: “Bence herhangi bir etkisi yok açıkçası. Yazım kılavuzu edinme ihtiyacı zaten duymuyorum çünkü elektronik ortam var.” (K1). “Yani bizim bu değişikliklerle ilgili acaba şöyle mi oldu, böyle mi oldu diye yazım kılavuzunun yenisini alma ya da yeni baskısına bakma gibi bir durumumuz yok. Ben de dediğim gibi elektronik ortamdaki takip ettiğim için yeni basım bir kılavuz kullanma ihtiyacı duymuyorum.” (K2). “Bence pek etkisi yok açıkçası. O nedenle bunun değiştirilmesi taraftarı değilim ama değiştirilse de fazla bir etkisinin olacağını düşünmüyorum.” (K11).

Araştırma verileri incelendiğinde üçüncü alt probleme ilişkin ikinci bir tema olarak “Kılavuzda Meydana Gelen Değişikliklerin Etkisi” teması ortaya çıkmıştır. Bu tema altında toplanan görüşler ise verilerden hareketle “Değişikliklerin Olumlu Etkileri” (f=5) ve “Değişikliklerin Olumsuz Etkileri” (f=10) şeklinde kategorize edilmiştir.

Yazım kılavuzunda meydana gelen değişikliklerin olumlu etkilerinin neler olduğuna yönelik görüş bildiren (f=5) katılımcı öğretmenlerin ifadeleri aşağıdaki gibidir: *“Tabii güncel gelişmeleri takip etmekte faydalı oluyor. Öğrenciye aktarırken ikilemde kalmıyoruz. En azından çocukların daha doğru bilgi edinmesini sağlıyoruz.”* (K6). *“Şöyle oluyor sınıfta çocukların karşısına bununla ilgili bir soru çıktığı zaman onlar hemen kontrol etmek yerine kısa yoldan öğretmenimize soralım diye geliyorlar. Çocuklar karşısında olumsuz durumlar yaşamamak adına günceli takip etmek gerekiyor. Tabii bu da bizi aktif yapıyor.”* (K13).

Yazım kılavuzunda meydana gelen değişikliklerin olumsuz etkilerinin neler olduğuna yönelik görüş bildiren (f=10) katılımcı öğretmenlerin ifadeleri aşağıdaki gibidir: *“Çünkü ortalama dört yılda bir değişen bir süreç var orada da. Daha çok o değişen sözcüklerin olduğu bir kitapçık hâlinde bizlere ulaştırılması daha uygun olur diye düşünüyorum ve bu durum beni olumsuz etkiliyor.”* (K7). *“Basımlara baktığınız zaman örnek veriyorum 2019 basımıyla 2020 basımı arasında farklar olduğu için bunu sürekli çoğaltıp kendimize yük etmenin bir anlamı yok.”* (K9).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğretmenlerin yazım kılavuzu edinmelerine etkisi ile ilgili edinilen bulgular neticesinde katılımcı öğretmenlerin yapılan değişiklikler sonucu basılı kılavuzların bir süre sonra güncelliğini yitireceğini ve hâlihazırdaki kılavuzun işe yaramaz duruma geleceğini düşündüğü için yazım kılavuzu edinmeyi gereksiz görürken bazı katılımcı öğretmenler ise değişiklikleri takip açısından yeni yazım kılavuzu edinmeyi gerekli görmüştür. Katılımcı öğretmenlerin bir kısmı ise yapılan değişikliklerin yazım kılavuzu edinme davranışlarını etkilemediğini ifade etmişlerdir.

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerinin olumsuz etkilerini belirten bulgulara göre katılımcı öğretmenler ders kitaplarının eski basım olması durumunda yeni kurallarla çelişen kullanımların ortaya çıkmasının tutarsızlıklara sebep olduğunu, yazım kılavuzlarının sık sık değişmesinin özellikle soru çözümlerinde öğrenci-öğretmen uyumunu olumsuz etkilediğini, öğretmeni öğrenci karşısında zor durumda bıraktığını, değişen kuralların öğrencilerle olan iletişimlerini zorlaştırdığını, öğretmenlerin kendilerini sürekli güncellemek zorunda bırakıldığını, öğretmenler arasında tutarsızlığa ve çelişkilere sebebiyet verdiğini, öğrencilere yanlış bilgi aktarma riskini artırdığını, değişiklik sebebi ile eskiyen bilginin hem öğrenci hem öğretmen açısından yeni bilgiyi edinmeyi zorlaştırdığını belirtmişlerdir.

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerinin olumlu etkilerini belirten bulgulara göre öğretmenlerin öğrencilere doğru bilgi aktarma ve güncel gelişmeleri takip etme konularında yapılan değişikliklerin faydalı olduğunu söylemişlerdir. Bu öğretmenler, yapılan değişikliklerle güncel bilgiye ulaşma ihtiyaçlarının doğduğunu dolayısıyla kendi bilgilerini güncel tutma sorumluluklarının arttığını böylece öğrencileri daha doğru bilgilendirdiklerini belirtmişlerdir.

Yapılan değişikliklerin yazım kılavuzu edinme davranışlarını etkilemediğini ifade eden öğretmenler dijital kaynaklardan bilgiye erişimlerinin yazım kılavuzlarına olan ihtiyaçlarını azalttığını ve yazım kılavuzlarının değişmesinin öğrencileri olumsuz etkilediğini söylemişlerdir.

Üçüncü alt probleme ilişkin elde edilen bulgulara göre yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin öğretmenlerin yazım kılavuzu edinmesine olumlu etkisinin olduğunu ifade eden katılımcılarda cinsiyet, eğitim düzeyi, mezun olunan lisans bölümü mesleki kıdem değişkenlerinin anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür. Olumsuz etkisi olduğunu düşünen katılımcılarda da cinsiyet, eğitim düzeyi, mezun olunan lisans bölümü mesleki kıdem değişkenlerinin anlamlı bir etkisinin olmadığı bulgulanmıştır. Olumlu ya da olumsuz herhangi bir etkisinin olmadığını düşünen katılımcıların mesleki kıdemlerinin diğer katılımcılara göre daha az olduğu dikkat çekicidir.

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmada katılımcılara yöneltilen dördüncü soru: “Yapılan değişikliklerin, öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına etkisi nedir?” olmuştur. Bu soruya verilen cevaplar Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. Yazım Kılavuzunda Yapılan Değişikliklerin Öğrencilerin Yazım Kılavuzunu Aktif Kullanmalarına Etkisi

<i>Temalar</i>	<i>Kategoriler</i>	<i>Kod</i>	<i>f</i>
Yazım Kılavuzu Kullanma Eğilimi	Öğrencilerin Yazım Kılavuzu Kullanımına Olumsuz Etkisi	K3, K4, K5, K6, K8, K9, K10, K13, K15, K16, K18, K19, K22	13
	Öğrencilerin Yazım Kılavuzu Kullanımına Etkisinin Olmaması	K1, K2, K7, K11, K12, K14, K17, K20, K21, K23, K24, K25, K26	13
	Öğrencilerin Yazım Kılavuzu Kullanımına Olumlu Etkisi	K27, K28	2
Yazım Kılavuzunun Aktif Kullanımına Etki Eden Diğer Faktörler	Öğretmenlerin Rolü	K7, K12, K15, K18, K19, K20, K21, K23, K25	9
	Öğrencilerin Motivasyonları ve İhtiyaçları	K1, K2, K9, K11, K14, K16, K20, K21, K27	9
	Ekonomik Durumun Etkisi	K10, K16, K18, K20, K21, K23, K24	7
Toplam			53

Öğretmenlerin, yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına etkisine yönelik görüşleri Tablo 6’da sunulmuştur. Tablodaki veriler incelendiğinde yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına yönelik ortaya çıkan “Yazım Kılavuzu Kullanma Eğilimi” teması ile olumsuz etkilerinin olduğunu (f=13) söyleyen katılımcı öğretmen oranı ile öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına yönelik bir etkisinin olmadığı (f=13) yönünde görüş belirten katılımcı öğretmen oranının eşit olduğu görülmüştür. Katılımcıların en az verdiği cevap ise yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına olumlu katkısı olduğu (f=2) yönündedir.

Bulgulara göre yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasını olumsuz etkilediğini söyleyen katılımcı öğretmenler (f=13), değişiklikler sebebi ile ilgili öğrencilerin ellerindeki kılavuzla ilgili şüpheye düştüğü ve bu nedenle elektronik ortamı tercih

ettiği aynı zamanda kılavuzun değişeceğini düşündükleri için de yazım kılavuzu almak istemedikleri dolayısıyla yazım kılavuzu kullanmak istemediklerini ifade etmiştir.

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasına herhangi bir etkisinin olmadığını söyleyen katılımcı öğretmenlerin (f=13) görüşleri şu şekildedir: *“Bence yok yani aktif kullanmıyorlar zaten. Hâlihazırda hani değişiklik olduğunda olmadan önce de zaten aktif kullanmıyorlar.”* (K1). *“...bu durum onların yeni basım kılavuzlarını almaları konusunda, aslına bakarsanız kılavuz ya da sözlük taşıma arzusu hiçbirinde yok. Yani bırakın yazım kılavuzunu sözlük taşıma arzusu bile yok ki ben sözlük konusunda mesela özellikle hassasiyet gösteriyorum. Kelime dağarcıklarını çok önemsemişim için. Onu bile o kadar hani uyarıyoruz, güzellikle pekiştireçlerle işte teşvik ediyoruz. Sonuç yok. Taşımıyor, getirmiyor ya da temin etmiyor. Dolayısıyla yazım kılavuzunu da hiçbir şekilde ne temin ediyor ne de çantasında taşıyor.”* (K2).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin kılavuzu aktif kullanmalarına herhangi bir etkisinin olmaması yönünde görüş belirten katılımcı öğretmenler (f=13) öğrencilerin değişiklikleri takip etme gibi bir algılarının olmadığını, ihtiyaç duydukları zaman ise basılı yazım kılavuzlarından ziyade elektronik ortamı tercih ettiklerini söylemiştir. Bu durum öğrencilerin basılı yazım kılavuzlarına yönelik ihtiyaçlarının giderek azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Katılımcı öğretmenlerin bir kısmı (f=2) kesin kurallara dayalı şekilde yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına olumlu etki edeceğini söylemiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin bu yöndeki ifadeleri şu şekildedir: *“Yapılan değişikliklerle ve yeni basımlarla öğrenciler kılavuzları daha aktif kullanma ihtiyacı hissediyorlar diye düşünüyorum.”* (K27). *“Yapılan değişiklikler eğer net kurallara bağlı ise öğrencilerin aktif kullanmasında olumlu katkısı bulunur.”* (K28).

Araştırma verileri incelendiğinde dördüncü alt probleme ilişkin ikinci bir tema olarak “Yazım Kılavuzunun Aktif Kullanıma Etki Eden Diğer Faktörler” teması ortaya çıkmıştır. Bu tema altında toplanan görüşler ise verilerden hareketle “Öğretmenlerin Rolü” (f=9), “Öğrencilerin Motivasyonları ve İhtiyaçları” (f=9) ve “Ekonomik Durumun Etkisi” (f=7) şeklinde kategorilendirilmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasına etki eden önemli bir faktör öğretmenlerin bu konudaki rolü olmuştur. Öğretmenlerin öğrencileri yazım kılavuzunu kullanmaya teşvik etmesi, kılavuzlarda yapılan değişikliklerden haberdar etmesi bu değişikliklerin nedenlerini açıklaması ve öğrencileri yazım kılavuzlarını kullanmaya teşvik edecek etkinliklerle karşı karşıya getirmesi öğrencileri yazım kılavuzlarını aktif kullanmaya yönlendirmektedir. Ancak öğrencilerin çoğu zaman kılavuzları kendileri incelemek yerine öğretmenlerine danışmayı tercih ettikleri araştırmaya katılan öğretmen ifadelerinden anlaşılmaktadır. Öğrencilerin, öğrenme motivasyonunun düşük olduğu ve yeni bilgilere duydukları istegin sınırlı olduğu verilen ifadelerden anlaşılmaktadır. Ayrıca ihtiyaç duydukları zaman ise kılavuzlardaki kuralların

çoğu zaman anlaşılmasının güç olduğu, bazı kuralların fazlaca istinasının bulunmasının kuralları anlamalarını zorlaştırdığı bu nedenle öğrencilerin yazım kılavuzlarını kullanmak yerine öğretmenlerinden yardım aldıkları bulgulardan anlaşılmaktadır. Araştırmada öğrencilerin yazım kılavuzlarını aktif kullanmalarını engelleyen bir diğer faktörün ekonomik durum olduğu görülmüştür. Öğrencilerin ekonomik durumunun güncellenen kılavuzları edinmelerini ve böylece değişiklikleri takip etmelerini zorlaştırdığı araştırma bulgularından anlaşılmaktadır.

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına olumlu, olumsuz ya da herhangi bir etkisi bulunmadığı yönünde görüş belirten katılımcı öğretmenlerin cinsiyet, eğitim düzeyi, mezun olunan lisans bölümü mesleki kıdem değişkenlerinin anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında öğretmenlere yöneltilen beşinci soru: “Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesini tavsiye eder misiniz? Niçin?” şeklinde olmuştur. Bu soruya öğretmenlerin verdikleri cevaplar Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. Yazım Kılavuzlarındaki Değişikliklerin Nedenleri

<i>Temalar</i>	<i>Kategoriler</i>	<i>Kod</i>	<i>f</i>
Değişikliklerin Önceki Hâli ile Sonraki Hâlinin Özel Açıklamalarla Belirtilmesi	Kılavuz Değişikliklerinin Önceki Hâli ile Sonraki Hâlinin Özel Açıklamalarla Belirtilmesi	K1, K2, K3, K4, K5, K6, K7, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K19, K20, K21, K22, K23, K24, K25, K26, K27, K28	28
	Değişikliklerin Belirtilmemesi Neticesinde Öğretmenlerin Karşılaştığı Güçlükler	K3, K19, K23	3
Kılavuzlarda Yapılan Değişikliklerinin Önceki Hâli ile Sonraki Hâlinin Özel Açıklamalarla Belirtilmesine İhtiyaç Duyma Nedenleri	Öğrenmeyi Kolaylaştırma	K4, K5, K7, K9, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18, K21	13
	Öğrenciyi İkna Etme	K2, K6, K8	3
	Değişiklikleri Takip Etmede Kolaylık Sağlama	K1, K26, K27	3
Toplam			50

Tablo 7’ye göre araştırmaya katılan öğretmenlerin tamamı (f=28) yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesi gerektiği yönünde görüş belirtmiştir. Katılımcı öğretmenlerin ilgili ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: “Yani isterim çünkü buna artık biz de yetişemiyoruz. Yani bunun takibini zor yapıyoruz, yetişemiyoruz. O yüzden evet bunun niye yapıldığını bilmek isterdim.” (K1), “Elbette tavsiye ederim. Çünkü bizlerin bu değişiklikten haberimiz olmuyor. Bir sınavda karşılaşıyoruz. Dediğim gibi sorulara baktığımız zaman karşılaşıyoruz bu tür durumlarla ve gerçekten zor durumda kalıyoruz. O durumda mesela öğrencinin gözünde hani bu öğretmen hiçbir şey bilmiyor gibi duruma düşebiliyorsun aslında.” (K3).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesi teması altında ortaya çıkan “Değişikliklerin Belirtilmemesi Neticesinde Öğretmenlerin

Karşılaştığı Güçlükler” (f=3) kategorisi ile ilgili katılımcı öğretmenlerin bir kısmı açıklamaların belirtilmemesi sebebi ile öğrenci karşısında güç durumda kaldıklarını, öğrenci gözünde yetersiz göründüklerini, çelişkide kaldıklarını bu durumun da öğrencinin kafasında bazı soru işaretlerinin oluşmasına sebep olduğunu söylemişlerdir. Bu yöndeki öğretmen görüşlerine aşağıda yer verilmiştir: *“Çünkü bizlerin bu değişiklikten haberi olmuyor. Bir sınavda karşılaşıyoruz. Dediğim gibi sorulara baktığımız zaman karşılaşıyoruz bu tür durumlarla ve gerçekten zor durumda kalıyoruz. O durumda mesela öğrencinin gözünde hani bu öğretmen hiçbir şey bilmiyor gibi duruma düşebiliyorsun aslında.”* (K3). *“O değişimden haberdar olamıyoruz yani. Ama o değişimden haberdar olsak biz ne yaparız? Biz bilsek en azından çocuk karşısında böyle bir çelişkiye düşmeyiz ve öğrenciyi biz doğru yönlendirmiş oluruz. Öğrencinin sorusu ile karşımıza çıktığında değişiklik çelişkiye düşüyoruz, öğrenci karşısında güç durumda kalıyoruz. Öğrencide de soru işareti oluşuyor, nedenini sorguluyor.”* (K19).

Araştırma verilerinden hareketle ortaya çıkan ikinci tema olan “Yazım Kılavuzlarında Yapılan Değişikliklerinin Önceki Hâli ile Sonraki Hâlinin Özel Açıklamalarla Belirtilmesine İhtiyaç Duyma Nedenleri” teması altında “Öğrenmeyi Kolaylaştırma” (f=13), “Öğrenciyi İkna Etme”, (f=3) ve “Değişiklikleri Takip Etmede Kolaylık Sağlama” (f=3) kategorileri oluşturulmuştur.

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerinin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesine ihtiyaç duyma nedeni olarak “Öğrenmeyi Kolaylaştırdığını” (f=13) söyleyen katılımcı öğretmenlerin ifadeleri aşağıdaki gibidir: *“Yani bir defa topluma da kesinlikle duyurulması kesinlikle Türkçe öğretmenlerine duyurulması lazım. Yani öğrencinin kafasındaki soru işaretlerini gidermek böylece öğrenmeye yardımcı olmak adına bilmek işimizi kolaylaştırır.”* (K4). *“Çünkü bazen yazım kılavuzunu okuyoruz fakat bunun bir önceki yazım kılavuzuyla bu kılavuz arasındaki değişiklikler nedir ya da aradığımız kelime yazım kılavuzunda var mı? Yeni gelen kelime daha önce olmayan bir kelime ya da bir yazım şu an yüklendiyse bunlar nedir? Bunları görmek için ayrı ve net bir bölüm olması tabii ki çok daha güzel olacaktır.”* (K16).

Verilerden hareketle yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerinin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesine ihtiyaç duyma nedeni olarak “Değişiklikleri Takip Etmede Kolaylık Sağlayacağını” (f=3) söyleyen katılımcı öğretmenlerin ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: *“Ben bunun bir ihtiyaç olduğunu düşünüyorum yani gerçekten ben ihtiyaç duyuyorum çünkü güncellemeleri takip etmede zorlanıyorum, çok fazla bilgi kirliliği var.”* (K26). *“İnanır mısınız sosyal medyadan tesadüfen haberdar oluyoruz hâlbuki bunlar bir belge şeklinde okullara gönderilse çok daha güzel olur bizim için güç sürekli ne oluyor diye bakmak, isterim bu şekilde belirtilmesini.”* (K27).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesini isteme nedenlerini katılımcı öğretmenlerin büyük bir kısmı yapılan değişikliğin öğrenmeyi kolaylaştıracığı nedeni ile gerekli görürken bir kısım katılımcı öğretmen özellikle

sorgulayan öğrencileri ikna edebilmek adına gerekli görmüş, bir kısım katılımcı öğretmen ise yapılan değişikliklerin bu yolla çok daha kolay takip edilebileceğini ifade etmiştir.

Yazın kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâliyle sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesini isteyen katılımcı öğretmenler üzerinde cinsiyet, eğitim düzeyi, mezun olunan lisans bölümü, mesleki kıdem değişkenlerinin anlamlı bir etkisinin olmadığı görülmüştür.

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında öğretmenlere yöneltilen son soru: “Yazım kılavuzundaki değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri için önerileriniz nelerdir?” olmuştur. Bu soruya katılımcı öğretmenlerin verdikleri Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Yazım Kılavuzundaki Değişikliklerden Kullanıcıların Olumsuz Etkilenmemeleri Adına Katılımcı Öğretmenlerin Önerileri

Temalar	Kategoriler	Kod	f
Teknolojik Gelişimlere Yönelik Öneriler	İnternet Sitesi Üzerinden Duyuruların Yapılması	K6, K11, K12, K13, K14, K16, K19, K20, K22, K23, K24	11
	Sosyal Medya Araçlarının Kullanılması	K1, K2, K12, K14, K17, K23	6
	Dijital Uygulama Yapılması	K1, K3, K4, K12, K26	5
	Yazılı ve Görsel Medyanın Kullanılması	K1, K2, K15	3
Uygulayıcılara Yönelik Öneriler	Değişikliklerin Yapılmaması	K2, K4, K6, K7, K9, K12, K13, K14	8
	Yapılan Değişikliklerin Okullara Kitap, Dergi veya Broşür Olarak Gönderilmesi	K5, K7, K8, K10, K11, K23, K26	7
	Ders Kitaplarının İçerisinde Yapılan Değişikliklerle İlgili Bir Bölüme Yer Verilmesi	K1, K8, K16, K21, K22	5
Toplam			45

Elde edilen bulgulardan hareketle “Yazım kılavuzundaki değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri için önerileriniz nelerdir?” sorusuna verilen cevaplardan ortaya çıkan “Teknolojik Gelişimlere Yönelik Öneriler” teması altında “İnternet Sitesi Üzerinden Duyurular Yapılması” (f=11), “Sosyal Medya Araçlarının Kullanılması” (f=6), “Dijital Uygulama Yapılması” (f=5), “Yazılı ve Görsel Medyanın Kullanılması” (f=3) kategorileri oluşturulmuştur.

Katılımcı öğretmenlerin büyük bir kısmı yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri adına “İnternet Sitesinden Değişikliklerin Neler Olduğu ile İlgili Duyuruların Yapılması” (f=11) önerisinde bulunmuştur. Katılımcı öğretmenlerin bu doğrultudaki görüşlerine aşağıda yer verilmiştir: “...mesela girelim TDK’nin ana sayfasına yapılan değişikliklerle ilgili bir duyuru, bilgilendirme metni ya da doğrudan yazım kılavuzuna bir giriş yok. Türkçe sözlükten giriliyor, Türkçe sözlükten bakıyoruz. O kelimeyi yazıyorsunuz doğru yazımı zaten görünüyor. Ayrıca bir yazım kılavuzu kısmı yok. Dolayısıyla orada ya da öğretmenlere ya da bu işle uğraşan kişilere yapılan değişiklikler bir duyuru kısmında yazım kılavuzu değişiklikleri adı altında ayrıca bir bölüm olursa ve yapılan değişiklikler bildirilirse daha iyi olacağını düşünüyorum.” (K13). “...fakat internet için de aynı şey geçerli. Yani biz TDK’nin sitesine bakıyoruz ama yazım kılavuzu ile ilgili güzel bir arayüz, yazım kılavuzu ile ilgili güzel bir internet sitesi ya da sayfası çok daha sağlıklı olur.” (K16).

Verilere göre katılımcı öğretmenlerin bir kısmı yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri adına “Sosyal Medya Araçlarının Kullanılması” (f=6) önerisinde bulunmuştur. Bu doğrultuda görüş belirten öğretmen ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: *“Sosyal medyanın aktif şekilde kullanılmasından dolayı bu mecralardan yararlanılabilir.”* (K2). *“Yapılan değişikliklerin sahada çalışanlar olarak sadece bizim değil tüm topluma da sosyal medya aracılığıyla duyurulması gerekir. Bunu en pratik yolu bence sosyal medya.”* (K12).

Katılımcı öğretmenlerin bir kısmı yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri adına “Dijital Uygulama Yapılması” (f=5) önerisinde bulunmuştur. Bu doğrultuda görüş belirten öğretmen ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: *“Bence sadece bize uygun bir uygulama yapılabilir. Çok zor bir şey değil aslında. Sadece edebiyat öğretmenlerinin veya Türkçe öğretmenlerinin ya da dilcilerin kullanabileceği bir uygulama olabilir. Telefonumuza bilgisayarımıza indirelim, güncellenen bir şey varsa biz de oradan kolayca takip edelim. Şimdi bile siz de biliyorsunuz işte kağıtlar elimize gelmiyor. Mesela DYS üzerinden bakın diyorlar. Yani bir uygulama var, açın oradan bakın yani öyle bir uygulama olsun.”* (K1). *“Bir uygulama olabilir. TDK’nin uygulaması olursa biz de onu indirirsek elimizin altında olmuş olur. Çok kolay ulaşabiliriz. Hem oradaki bilgilere ulaşabiliriz hem de o yeniliklere, o değişikliklere ulaşabiliriz. Bizim işimizi kolaylaştırır ve kesinlikle olması gereken bir şey diye düşünüyorum.”* (K3).

Elde edilen bulgulardan hareketle “Yazım kılavuzundaki değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri için önerileriniz nelerdir?” sorusuna verilen cevaplardan ortaya çıkan ikinci tema “Uygulayıcılara Yönelik Öneriler” teması olmuştur. Bu tema altında “Değişiklik Yapılmaması”, (f=8) “Yapılan Değişikliklerin Okullara Kitap, Dergi veya Broşür Olarak Gönderilmesi”, (f=7) “Ders Kitaplarının İçerisinde Yapılan Değişikliklerle İlgili Bir Bölüme Yer Verilmesi” (f=5) kategorileri oluşturulmuştur.

“Değişiklik Yapılmaması” (f=8) yönünde görüş belirten öğretmen ifadeleri şu şekildedir: *“TDK’nin Türkçe üzerindeki oynamalardan vazgeçmesini tavsiye ediyorum. Hatta TDK’yi ben gereksiz görüyorum.”* (K2). *“Artık kelime yeni bir lisan kazanmış, yeni bir anlam kazanmış. Bizim o kelimenin kökünün ne olduğunu bilmemiz gerekmiyor. O kelime artık bizim olmuş. Kesinlikle TDK’nin bunu kaldırması lazım. Kelimenin kökeninin nereden olduğunu bilmemiz önemli değil. Bizim kelimenin anlamı üzerinde yoğunlaşmamız lazım. Öncelikle bu konuya el atmalarını istiyorum.”* (K4).

Yazım kılavuzunda “Yapılan Değişikliklerin Okullara Kitap ya da Broşür Olarak Gönderilmesi” (f=7) yönünde görüş belirten öğretmen ifadelerine aşağıda yer verilmiştir: *“Bence yıl içinde yapılacak olan, işlenecek olan ders kitaplarıyla birlikte onların da bize ulaştırılması gerekir.”* (K7). *“Sil baştan yazım kılavuzu basmak yerine sadece değişikliklerin olduğu ince kitapçık hâlinde okullara yollanabilir. Öğrencilere, öğretmenlere yollanabilir. Her defasında o yazım kılavuzunu temin etmektense MEB ile iş birliği hâlinde kitapçıklar okullara yollanabilir.”* (K10).

Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklere “Ders Kitaplarının Bir Bölümünde Yer Verilebileceği” (f=5) yönünde görüş belirten öğretmen ifadeleri şu şekildedir: “Ders kitaplarına yapılan değişiklikler eklensin mesela. Bizim kullanabileceğimiz, ulaşabileceğimiz şeylerin içerisine koysunlar daha kolay ulaşalım.” (K1). “Şöyle işte en basit aklıma gelen fikir şu, madem bizim her sene bir Türkçe kılavuz kitabımız var. Eğitim verdiğimiz kitaplarımız var. Bu kitaplar basılırken en azından yapılan bütün değişiklikleri atıyorum bir giriş bölümünde ya da ekstra bir bölüm olarak ders kitaplarına konulabilir. En azından önünde derli toplu bir şey olur.” (K21).

Tartışma ve Sonuç

Bu çalışmanın amacı, yazım kılavuzlarında yapılan baskı değişikliklerine ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda öğretmenlerin yazım kılavuzundaki değişikliklere, bu değişiklikler sonucunda karşılaştıkları sorunlara, değişikliklerin öğrenci ve öğretmenler üzerindeki etkisine yönelik görüşlerine yer verilmiş ve önerilerde bulunulmuştur.

Yazım kılavuzunu öğrencilerine elektronik ortamda kullanması tavsiyesinde bulunan öğretmen oranının, basılı ya da hem elektronik hem de basılı kullanması tavsiyesinde bulunan öğretmen oranından daha fazla olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Basılı yazım kılavuzu tavsiyesinde bulunan öğretmenlerin (f=7) bu tercihlerindeki temel neden öğrenmenin daha kalıcı olduğuna inanmalarıyken elektronik yazım kılavuzunu tavsiye eden öğretmenlerin (f=13), tercih nedenlerinin ise güncel olması, pratik olması, erişimin kolay olması, teknolojiye yatkınlık ile ilgili olduğu görülmüştür. Elektronik yazım kılavuzu kullanılmasını tavsiye eden öğretmenlerin bu tercihlerinin altında yatan sebeplerden birinin de yazım kılavuzunda özellikle kelimelerin yazımı ile ilgili yapılan değişikliklerden dolayı öğrencilerin daha çok ekonomik sebeplerle güncel basılı kılavuzu alamadıkları, ellerindeki basılı kılavuzda da güncellemeleri takip etmelerinin mümkün olmadığı bu sebeple ellerinde mevcut olan basılı kılavuzun yanlış öğrenmelere sebep olabileceğine inanmalarıdır. Ulaşılan bu sonuç yazım kılavuzunda yapılan değişiklikler nedeni ile özellikle elinde güncelliğini yitirmiş kılavuz barındıran öğrenciler açısından yanlış öğrenmelere sebebiyet vereceği şeklinde yorumlanabilir. Bu da araştırmanın amacında belirttiğimiz TDK tarafından zaman içerisinde yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin öğretim ve öğrenim sürecinde çeşitli sorunlara yol açtığının bir kanıtı olarak düşünülebilir. Emiroğlu (2011) da çalışmasında yazım kılavuzlarında yapılan kural değişiklikleri ve yanlışlar nedeniyle yazımdaki sorunların içinden çıkılmaz bir hâl aldığını ve yapılan değişikliklerin dile gereğinden fazla zarar verdiğini ifade etmiştir. Göçer (2013), çalışmasında yazım kurallarının sık sık değiştirilmesinin Türkçenin doğru kullanımı konusundaki en önemli sorunlardan biri olduğu sonucuna ulaşmıştır. Bulut (2013), çalışmasında yazım kılavuzlarındaki değişikliklerle yazımda birliğin tam olarak sağlanamadığı, yeni çıkacak yazım kılavuzlarında da kullanıcıları nelerin beklediğinin belirsiz olduğu, özel yayın evlerinin hazırladığı

yazım kılavuzlarının isimleri incelendiğinde de bu kılavuzların daha çok ticari kaygı ile basıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çalışmalardan (Bulut, 2013; Emiroğlu, 2011) elde edilen ulaşılan sonuçlar yapılan çalışma sonuçları ile benzerdir. Hem basılı hem de elektronik kılavuzu kullanma tavsiyesinde bulunan öğretmenlerin (f=8) tercih sebebi ortamın uygunluğu, çağın gerekliliği, güncel olması şeklinde olmuştur. Öğretmenlerin güncellemeleri takip etme ve bilgiye hızlı erişim gibi avantajları nedeniyle elektronik kılavuzları tercih ettikleri sınıf içinde ise ders materyali niteliğinde basılı yazım kılavuzlarını önerdikleri görülmüştür. Öğretmenlerin genel olarak yazım kılavuzunun elektronik ortamda kullanılmasını desteklediği elektronik ortamın sunduğu kolay ulaşım, taşıma zorunluluğunu ortadan kaldırma, güncellemelere hızlı erişim gibi faktörlerin öğretmenlerin bu tercihini şekillendiren ana nedenler arasında yer aldığı ayrıca öğretmenlerin öğrencileri elektronik kaynaklara yönlendirmelerinde yalnızca kolay ulaşım imkânı değil TDK'nin internet sitesinin resmî, doğru ve güncel bilgi sunmasının da etkili olduğu elde edilen sonuçlardan anlaşılmaktadır. Bu durum, öğretmenlerin yazım kılavuzu kullanımında tek bir yöntem yerine öğrencilerin farklı ihtiyaçlarına ve öğrenme ortamlarına uygun şekilde değişebilecek esnek bir yaklaşım benimsedikleri ve öğrencilerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmek için eğitimdeki teknolojik dönüşümle beraber dijital kaynakları tercih ettikleri şeklinde yorumlanabilir. Maden ve Maden (2018), Türkçe öğretmeni adaylarının elektronik sözlük ve yazım kılavuzu kullanma alışkanlıklarını belirlemeye yönelik yaptıkları araştırma sonucunda Türkçe öğretmeni adaylarının birçoğunun elektronik sözlük ve yazım kılavuzunu kullandıklarını tespit etmiştir.

Öğretmenlerin yazım kılavuzlarında yapılan güncellemeleri takip etmek ve güncel bilgilere erişmek için TDK'nin internet sitesini ve sosyal medyayı önemli bir araç olarak kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Çiftçi (2020), çalışmasında hem öğretmen adayları hem de öğretmenlerin, yazımı karıştırılan kelimeler konusunda tereddüt yaşadıklarında TDK'nin resmî internet sayfasından faydalandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu bakımdan Çiftçi'nin (2020) çalışması ile bu çalışmadan elde edilen bu sonuç benzerlik göstermektedir. Yine bu sonuçlar öğretmenlerin sosyal medyanın eğitim alanındaki rolünü tanıdığını ve profesyonel gelişimleri için bu platformları etkin bir şekilde kullanmaya çalıştıklarını ayrıca sosyal medyanın eğitimciler arasında bilgi paylaşımı ve topluluk oluşturma konusunda da önemli bir araç olduğunu göstermektedir. TDK'nin güncellenen yeni basımına ulaşma da değişiklikleri takip etmede kullanılan yöntemlerden biridir. Güncellenen konuları takip etmeyen öğretmenlerin de olduğu elde edilen bir diğer sonuçtur.

Öğretmenler, güncellemeleri takip etmekte zorlandıkları ve güncel bilgiye erişimde eksiklik yaşadıkları, ders kitaplarının eski basım olması ve yazım kuralları ile ilgili güncellenen konulara uyum sağlayamadıklarını belirtmiştir. Kır (2021), çalışmasında öğretmenlerin çoğunluğunun Türkçe derslerinde yazım ve noktalama kuralları eğitiminin verilmesinde program ve ders kitaplarının

yetersizliği ile ilgili olumsuz görüş beyan ettiği sonucuna ulaşmıştır. Katılımcı öğretmenlerin güncellenen konularla ilgili herhangi bir bilgilendirmenin yapılmaması bu durumun ise tesadüfi öğrenmelere yol açması, yazım kılavuzunda yapılan güncellemeleri takip etmenin ayrıca bir uğraşı gerektirmesi, yapılan güncellemelerin gerekli görülmemesi ve güncellenen konuların takip edilmesinin yoğunluk ve benzeri sebeplerden dolayı unutulabilmesi şeklinde zorluklar yaşadığı sonucuna ulaşmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenler güncellemelerin daha etkili bir şekilde iletilmesi için TDK'nin öğretmenlere ve okullara doğrudan bildirimlerde bulunması, bir portal veya internet sitesi oluşturarak güncellemeleri duyurması gerektiğini söylemişlerdir. Bu sonuçlar öğretmenlerin güncellemeleri daha sağlıklı takip edebilmeleri için resmî bir ortak platform ile desteklenmeye ihtiyaç duydukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 5'teki veriler neticesinde öğretmenlerin bir kısmının (f=12) yazım kılavuzunda yapılan değişiklikler nedeniyle edindikleri kılavuzun bir süre sonra güncelliğini yitireceği bundan dolayı yazım kılavuzu edinmeyi gereksiz gördüğü bu durumun da yazım kılavuzu edinme davranışlarını olumsuz etkilediği sonucuna ulaşmıştır. Yapılan değişikliklerin yazım kılavuzu edinmesini olumlu etkilediğini söyleyen öğretmenler (f=8) ile hiçbir etkisinin olmadığını söyleyen katılımcı öğretmenlerin de (f=8) olduğu ulaşılan bir diğer sonuçtur.

Öğretmenler ders kitaplarının eski basım olması durumunda yeni kurallarla çelişen kullanımların ortaya çıkmasının tutarsızlıklara sebep olduğunu, yazım kılavuzlarının sık sık değişmesinin özellikle soru çözümlerinde öğrenci-öğretmen uyumunu olumsuz etkilediğini, öğretmeni öğrenci karşısında zor durumda bıraktığını, değişen kuralların öğrencilerle olan iletişimlerini zorlaştırdığını, öğretmenleri kendilerini sürekli güncellemek zorunda bıraktığını, öğretmenler arasında tutarsızlığa ve çelişkilere sebebiyet verdiğini, öğrencilere yanlış bilgi aktarımı riskini artırdığını, değişiklik sebebi ile eskiyen bilginin hem öğrenci hem öğretmen açısından yeni bilgiyi edinmeyi zorlaştırdığını belirtmişlerdir.

Yazım kılavuzunda yapılan değişiklikler öğretmenler tarafından öğrencilere doğru bilgi aktarma ve güncel gelişmelerden haberdar olma nedeniyle takip edilmektedir. Ulaşılan bir diğer sonuç yapılan değişikliklerin öğretmenlerin yazım kılavuzu edinme davranışlarını etkilemediğidir. Öğretmenler yazım kılavuzlarına olan ihtiyaçlarını dijital kaynaklardan bilgiye erişimlerinin azalttığını ve yazım kurallarının değişmesinin öğrencileri yeni kuralları edinmede olumsuz etkilediğini belirtmişlerdir.

Öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına olumsuz etkilerinin olduğunu söyleyen katılımcı öğretmen oranı ile öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına yönelik bir etkisinin olmadığı yönünde görüş belirten katılımcı öğretmen oranının eşit olduğu görülmüştür. Sonuçlara göre yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasını

olumsuz etkilediğini söyleyen katılımcı öğretmenler değişiklikler sebebi ile öğrencilerin ellerindeki kılavuzla ilgili şüpheye düştüğü ve bu nedenle elektronik ortamı tercih ettiği aynı zamanda kılavuzun değişeceğini düşündükleri için de yazım kılavuzu almak ve kullanmak istemediklerini ifade etmiştir. Yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasına herhangi bir etkisinin olmadığını söyleyen katılımcı öğretmenler ise öğrencilerin değişiklikleri takip etme gibi bir algılarının olmadığını, ihtiyaç duydukları zaman ise basılı yazım kılavuzlarından ziyade elektronik ortamı tercih ettiklerini söylemiştir. Bu durum öğrencilerin basılı yazım kılavuzlarına yönelik ihtiyaçlarının giderek azaldığı şeklinde yorumlanabilir.

Araştırma sonucunda öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmalarına etki eden başka faktörlerin de olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasında öğretmenlerin rolünün önemli bir faktör olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin öğrencileri yazım kılavuzunu kullanmaya teşvik etmesi, kılavuzlarda yapılan değişikliklerden haberdar etmesi, bu değişikliklerin nedenlerini açıklaması ve öğrencileri yazım kılavuzunu kullanmaya teşvik edecek etkinliklerle karşı karşıya getirmesi öğrencileri yazım kılavuzunu aktif kullanmaya yönlendirmektedir. Erkinay (2011), çalışmasında Türkçe öğretmenlerinin tutumlarının öğrencilerin yazım hatalarını en aza indirmek ve Türkçeyi doğru kullanabilmelerini sağlamak için yazım kılavuzunu kullandırmaya ve kullanmaya yönelik olduğu sonucuna ulaşmıştır. Ancak Tablo 6'da "öğrencilerin motivasyonları ve ihtiyaçları" kategorisinden hareketle öğrencilerin çoğu zaman kılavuzları kendileri incelemek yerine öğretmenlerine danışmayı tercih ettikleri, öğrencilerin öğrenme motivasyonunun düşük olduğu ve yeni bilgilere duydukları istegin sınırlı olduğu araştırmaya katılan öğretmen ifadelerinden (f=8) anlaşılmaktadır. Ayrıca ihtiyaç duydukları zaman ise kılavuzlardaki kuralların çoğu zaman anlaşılmasının güç olduğu, bazı kuralların fazlaca istinasının bulunmasının kuralları anlamalarını zorlaştırdığı, bu nedenle öğrencilerin yazım kılavuzlarını kullanmak yerine öğretmenlerinden yardım aldıkları bulgulardan anlaşılmaktadır. Bağcı, çalışmasından elde ettiği sonuçlardan hareketle yazım kılavuzlarında yazım ve noktalama ile ilgili kuralların daha net ve anlaşılır olmasının öğrencilerin kuralları edinmesini kolaylaştıracağını ifade etmiştir (Bağcı, 2011). Çiftçi (2020), çalışmasında Türkçe öğretmenlerinin yapmış oldukları yazım hatalarının bir sebebi olarak da yazım kurallarının karmaşık olmasıyla ilgili olduklarını düşündükleri ve yazım kurallarının daha net ve anlaşılır kurallarla verilmesi gerektiğine inandıkları sonucuna ulaşmıştır. Yastı ve Direkçi (2010), çalışmalarında yazım kılavuzunda özellikle birleşik kelimelerin yazımı ile ilgili ciddi bir kural karmaşası olduğu ve bu durumun dile zarar verdiğini söylemiştir. Yine Ünal (2011), çalışmasında yazım kılavuzlarındaki değişiklikler, kural sayısının fazlalığı, bazı kurallarının anlaşılır olmaması ve kurallarla çelişen yazımların bulunması yazım konusunun doğru öğrenilmesini ve öğretilmesini zorlaştırdığına değinmiştir. Tüm bu çalışmalardan hareketle ulaşılan sonuçlar ile yapılan çalışmada

ulaşılan sonuçlar bu bakımdan benzerlik göstermektedir. Öğrencilerin yazım kılavuzunu aktif kullanmasını engelleyen bir diğer faktörün ekonomik durum olduğu, öğrencilerin ekonomik durumlarının güncellenen kılavuzları edinmelerini ve böylece değişiklikleri takip etmelerini zorlaştırdığı yönündedir.

Öğretmenlerin tamamı yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesi gerektiğine inandığını vurgulamıştır. Katılımcı öğretmenler açıklamaların belirtilmemesi sebebi ile öğrenci karşısında güç durumda kaldıklarını, öğrenci gözünde yetersiz göründüklerini, çelişkide kaldıkları zaman bu durumun öğrencinin kafasında bazı soru işaretlerinin oluşmasına sebep olduğunu ifade etmişlerdir. Bağcı (2011), çalışmasından elde ettiği sonuçlardan hareketle yazım kurallarında yapılan değişikliklerin gerekçeleri ile birlikte verilmesi gerektiğine değinmiştir. Yazım kılavuzlarında yapılan değişikliklerin önceki hâli ile sonraki hâlinin özel açıklamalarla belirtilmesini isteyen katılımcı öğretmenlerin büyük bir kısmı yapılan değişikliğin öğrenilmesinin kolaylaşacağına inandıkları için gerekli görürken bir kısım katılımcı öğretmen özellikle sorgulayan öğrencileri ikna edebilmek adına gerekli görmüş, bir kısım katılımcı öğretmen ise yapılan değişikliklerin bu yolla çok daha kolay takip edilebileceğine inanmıştır.

Öğretmenlerin önemli bir kısmının yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerinin duyurulmasında internet sitelerinin önemli bir rol oynaması gerektiğine inandığı sonucuna ulaşmıştır. Katılımcı öğretmenler TDK'nin resmî internet sitesinde yapılan değişikliklerin açıklanması, bu değişikliklerin nedenlerinin anlatılması ve yazım kılavuzuna erişimi kolaylaştırmak için sadece yazım kılavuzuna özel kullanıcı dostu bir arayüz oluşturulması gerektiğini ifade etmiş, bir kısmı ise TDK'nin internet sitesi yanında MEB'in resmî sayfasında da değişikliklerin özel bir bölümde duyurulması gerektiğini belirtmiştir. Bu durum, böyle bir uygulamanın hayata geçirilmesi ile öğretmenlerin yapılan değişiklikleri resmî ve güvenilir internet kaynaklarından öğrenmelerini sağlayabileceği şeklinde yorumlanabilir.

Ulaşılan bir diğer sonuç katılımcı öğretmenlerin bir kısmının yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri için sosyal medyanın geniş kitlelere hızlı ve etkili bir şekilde ulaşma potansiyelinden dolayı önemli bir iletişim aracı olduğu ve bundan dolayı değişikliklerin sosyal medya araçları yardımı ile duyurulabileceğine inandıkları yönündedir. Değişikliklerden haberdar olması gerekenlerin sadece öğretmenlerin olmadığı tüm toplumun değişikliklerden haberdar edilmesi gerektiğini söyleyen katılımcı öğretmenlerin bu açıdan da sosyal medyanın önemli bir işlevi olduğunu düşündükleri ve genç neslin sosyal medyayı yoğun olarak kullandığı, gençlerin bu yöndeki tercihlerinin de dikkate alınması gerektiğine inandıkları elde edilen bulgulardan anlaşılmıştır.

Hazırlanacak bir uygulama aracılığıyla güncel bilgilere erişmenin etkili bir yol olduğunu, bu uygulamanın kolaylıkla indirilebilir olması ve güncellemelerin anında bildirilebilmesi öğretmenlerin ve öğrencilerin doğru yazım kurallarını takip etmelerine yardımcı olabileceği katılımcı öğretmenlerin öneride bulundukları bir diğer sonuçtur. Özellikle edebiyat, Türkçe ve dil derslerinde kullanılabilecek bir uygulamanın geliştirilmesi gerektiğini söyleyen katılımcı öğretmenler TDK'nin bu tür bir uygulamayı geliştirmesinin günümüz bilişim çağı için gerekli ve etkili bir bilgilendirme yolu olacağını düşünmektedirler. Bu durum birinci alt probleme ilişkin çıkarımda bulunduğumuz “öğretmenlerin öğrencilerin ihtiyaçlarına daha iyi cevap verebilmek için eğitimdeki teknolojik dönüşümle beraber dijital kaynakları tercih ettiklerine” dair düşüncemizi destekler niteliktedir.

Katılımcı öğretmenlerin yazılı ve görsel medyanın aktif bir şekilde kullanılmasıyla yazım kılavuzundaki değişikliklerin daha etkili bir şekilde duyurulabileceğini çünkü medyanın geniş kitlelere ulaşma gücünün olduğunu, özellikle televizyon ve radyo gibi ulusal yayın yapan kuruluşların toplumu bilinçlendirmede önemli bir rol oynayabileceğini düşündükleri sonucuna ulaşılmış ve katılımcı öğretmenler, öğrencilerin genellikle medyadan görerek edindikleri bilgileri doğru kabul ettiklerini bu nedenle yazım kılavuzlarında yapılan değişiklikleri yaymak ve dili doğru şekilde kullanmak açısından medyanın özel bir sorumluluğu olduğunu, TDK'nin ise medya kuruluşlarına dilin doğru kullanımı konusunda rehberlik yapması ve medya kuruluşlarından bu konuda destek istemesi dilin doğru bir şekilde kullanılmasına katkı sağlayabileceğini düşündükleri elde edilen bulgulardan anlaşılmıştır. Katılımcı öğretmenlerin aynı zamanda yazım kılavuzundaki değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemeleri adına uygulayıcılara yönelik önerilerde de bulunduğu görülmüştür. Katılımcı öğretmenlerin yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerden kullanıcıların olumsuz etkilenmemesi adına yapılan değişiklikleri içeren kitapçık ya da broşürler hazırlanabileceği ve bunların okullara gönderilebileceği böylece öğrenciler ile öğretmenlerin güncellenen yazım kurallarına kolayca ulaşabileceği, uyum sağlayabileceği özellikle ekonomik olarak zor durumda olan öğrencilerin düşünülmesi ve yazım kılavuzlarının ücretsiz olarak dağıtılması gerektiği önerisinde bulundukları ayrıca ders kitaplarının içerisine dipnotlar veya bilgilendirme yazıları ile yapılan değişikliklerin eklenmesi özellikle ders kitaplarının arka kısmında veya giriş bölümünde yapılan değişikliklerin sebepleriyle birlikte yer alması gerektiği böylece öğrencilerin değişiklikleri sebepleri ile birlikte görerek değişikliğin güncel hâline daha kolay uyum sağlayacaklarını ifade ettikleri görülmüştür.

Bulgular sonucunda katılımcı öğretmenlerin önemli bir kısmının TDK'nin yazım kurallarında değişikliğe gitmemesi ve mevcut kuralların sürekliliğini koruması gerektiğine çünkü öğrencilerin bu değişikliklere uyum sağlama sürecinde zorluk yaşadığına, eski öğrenmelerin yeni öğrenmeleri olumsuz etkilediğine ve kurallar ile ilgili çelişkiye düştüklerine bu nedenle öğrenme süreçlerinin

olumsuz etkilendiğine inandıkları görülmüştür. Hatipoğlu (1966), yazım kılavuzlarının hazırlanma amacının doğru konuşmadan ziyade doğru yazmaya rehberlik etmek olduğu, belirlenmiş yazım kuralları konusunda kararlı olunması, değişikliğe gidilmemesi gerektiği çünkü kuralların ortalama bir şekilde belirlenmişse vazifesini yerine getireceğini dolayısıyla oturmuş, benimsenmiş kuralların, hem eskiden gelen istekleri karşılayacağı hem de çeşitli fonetik etkilerle ve çeşitli eğilimlerle konuşmaların birbirinden alabildiğine uzaklaşmasını önleyeceğini söylemiştir. Aksoy (1988), bir röportajında 1985 İmlâ Kılavuzu'nda yapılan değişiklikleri işaret ederek kılavuzun çelişkilerle dolu olduğunu, kılavuzun TDK'nin daha önce çıkarmış olduğu kılavuzlarda yerleşmiş ve alışılmış kırk yıllık yazım kurallarının birçoğunu değiştirdiğini bunun ise yazımda birçok sorunu beraberinde getireceğini ifade etmiştir. Parlakyıldız (1995), çalışmasında yazımda bütünlüğün sağlanamadığı, yazım kılavuzlarında alan uzmanı olmayan kişiler tarafından da değişiklik yapıldığı bu durumun dilde birliğin sağlanmasını zorlaştırdığı ve beraberinde pek çok sorunu getirdiği sonucuna ulaşmıştır. Erdem (2017), özellikle 1965 yılından sonra yazım kuralları ile ilgili sürekli bir değişikliğe gidildiğini, bu durum yazımda birliğin sağlanmasının önüne geçtiğini ve yazımda bir kaos ortamı oluşturduğunu söyleyerek dilde yaşanan kavram karmaşasının en önemli sebeplerinden birinin de yazım kuralları ile kavram ve terimler üzerinde bir fikir birliğine varılamamış olmasına, bu durum ise millî birliğimize zarar verecek boyutta kamplaşma ve krizlere yol açtığına değinmiştir. Yılmaz (2023), yazım kuralları ile ilgili birçok konuda mutabakat sağlanamadığı, alıntı kelimelerin yazılışından başlayarak birleşik kelimelerin yazılışındaki tutarsızlıklara, Batı dillerinden alınan kelimelerin yazımı ile ilgili istisnai kurallara kadar birçok konunun çelişkilere, kafa karışıklığına sebep olduğu gibi bu durumun yazım kurallarını toplumun benimsemesinin ve oturmuş bir imza geleneğimizin oluşmasının da önüne geçtiğini ifade etmiştir. Koç (2007), çalışmasında özellikle birleşik kelimelerin yazımı konusunda yazıda birliğin sağlanamadığı ve bunun için gerekli özenin de gösterilmediği sonucuna ulaşmıştır. Tüm bu çalışmaların sonuçları ve sonuçlardan hareketle ifade edilen görüşler yapılan çalışmanın sonuçları ile benzerdir. Bu durum yazım kılavuzunda yapılan değişikliklerin yazım kurallarını benimsetmede birincil kaynak olan öğretmenleri hem de öğrencilerin öğrenmelerini olumsuz etkilediği şeklinde yorumlanabilir. Dilin canlı bir varlık olduğunu kabul eden ancak belirli bir istikrarın korunması hâlinde kuralların güncellenmesi gerektiğini söyleyen katılımcı öğretmenlerin yazımda kuralların doğru kullanılması adına bir tutarlılık talep ettikleri elde edilen bulgulardan anlaşılmıştır.

Öneriler

1. Yapılan değişiklikler uygulayıcı konumundaki öğretmenlere gerekçeleri ile birlikte resmî kaynaklar aracılığı ile ulaştırılabilir.
2. Yazım kılavuzuna yönelik mobil cihazlara uyumlu bir uygulama yapılabilir.

3. Yapılan değişiklikler ile ilgili dergi, broşür, kitap gibi basılı kaynaklarla birlikte TDK'nin resmî sitesi ve sosyal medya platformlarından duyurular yapılabilir.
4. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okullara gönderilen ücretsiz ders kitapları ile birlikte Türkçe ile Türk dili ve edebiyatı öğretmenlerine güncel yazım kılavuzları ulaştırılabilir.
5. Öğrencilere ücretsiz dağıtılan ders kitaplarının yanında güncellenmiş yazım kılavuzu da verilebilir.
6. Yazım kurallarında yapılan değişiklikler ders kitaplarının uygun bir bölümünde verilebilir ve bu değişiklikleri öğrenci ile öğretmenlerin edinmesi adına ders kitabında değişikliklere yönelik etkinliklere yer verilebilir.
7. Yazım kılavuzunun içeriği sınıf seviyesine uygun çeşitli görsellerle desteklenerek öğrenciler açısından daha ilgi çekici hâle getirilebilir.
8. Yazım kuralları kolay kavranıp, kolay uygulanabilir nitelikte olacak şekilde yeniden gözden geçirilebilir.
9. Sınıf seviyelerine uygun yazım kılavuzları çıkartılabilir.
10. Ders kitapları yazım kılavuzları dikkate alınarak belli aralıklarla güncellenebilir.
11. Türkçe dersi zümre toplantılarında yazım kılavuzlarındaki güncellemeleri tespit edebilmek adına yazım kılavuzları ile ilgili ayrı bir konu başlığı açılabilir.
12. Farklı bölgelerden oluşan çalışma grubu üzerinde çalışmanın yinelenmesi önerilmektedir.

Kaynaklar

- Aksan, D. (1990). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. Türk Dil Kurumu.
- Aksoy, Ö. A. (1988). Ana yazım kılavuzu üstüne, Ömer Asım Aksoy'a sorular. *Türk Dili Dergisi*, 1(4), 1.
- Bağcı, H. (2011). İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin noktalama işaretleri ile yazım kurallarını uygulayabilme düzeyi. *Turkish Studies*, 6(1), 693-706.
- Bulut, M. (2013). Cumhuriyet döneminden günümüze yapılan Türkçe yazım kılavuzu çalışmaları ve Türkçe yazım kılavuzları üzerine bir kaynakça denemesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(6), 277-304.
- Büyükoztürk, Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, O. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Çiftçi, B. (2020). *Türkçe öğretmeni ve adaylarının yazımı karıştırılan kelimelere yönelik görüşleri*. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Emiroğlu, S. (2011). TDK yazım kılavuzunu geliştirmeye dönük bir inceleme. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 29, 121-143.

- Erdem, E. (2017). *Biz ikisi bir Türkçe sevdası*. İstanbul Dil ve Edebiyat Derneği.
- Erkınay, H. K. (2011). Türkçe öğretmenlerinin yazım kılavuzu kullanma konusundaki tutum ve görüşleri. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 4(1), 1-24.
- Göçer, A. (2013). Türkçe öğretmeni adaylarına göre Türkçenin güncel sorunları. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11, 491-515.
- Günaydın, Y. (2021). *Sorularla dil bilgisi öğretimi*. Asos.
- Hatipoğlu, V. (1966). İmlâ kılavuzu ve konuşma. *Türk Dili*, 180, 1096-1097.
- Karasar, N. (1999). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel.
- Kır, N. (2021). Öğretmen görüşlerine göre ortaokul Türkçe derslerinde yazım ve noktalama uygulamaları görüşleri. (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Koç, R. (2007). Türkçede birleşik kelimelerin yazımı ile ilgili tartışmalar ve çözüm önerileri. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(2), 693-706.
- Maden, S. & Maden, A. (2018). Türkçe öğretmeni adaylarının elektronik sözlük ve yazım kılavuzu kullanma alışkanlıkları. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(2), 377-396.
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2015). *Nitel veri analizi* (S. Akbaba-Altun & A. Ersoy, Çev.). Pegem.
- Onan, B. (2020). *Dil eğitiminin temel kavramları*. Nobel.
- Parlakıyıldız, H. (1995). İmlâ kılavuzları üzerine bir inceleme (TDK'nin yayınları 1928-1993) görüşleri (Yüksek Lisans Tezi). <https://tez.yok.gov.tr/> sayfasından erişilmiştir.
- Tavşancıl, E. & Aslan, A. E. (2001). Sözel, yazılı ve diğer materyaller için içerik analizi ve uygulama örnekleri. Epsilon.
- TDK. (2019). *Sunuş*. <https://tdk.gov.tr/icerik/yazim-kurallari/sunus/> sayfasından erişilmiştir.
- Ünal, F. (2011). Türkçenin imla (yazım) sorunları. *Gazi Üniversitesi Türkçe Araştırmaları Akademik Öğrenci Dergisi*, 1, 99-107.
- Yastı, M. & Direkçi, B. (2010). Yazım kılavuzunda tespit edilen tutarsızlıklar üzerine artzamanlı bir inceleme. *Turkish Studies*, 5(1), 1420-1436.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23, 7-17.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin.
- Yılmaz, K. (2023). *Yazım kılavuzu ile ilgili tespit ve öneriler*. Dil ve Edebiyat Derneği.

Extended Summary

The purpose of this research is to determine the opinions of Turkish teachers regarding the changes in the spelling guides prepared by the Turkish Language Association. The aim is to determine

the opinions of TDK about the changes in spelling guides and the usage status of teachers and students in spelling guides.

A qualitative approach was adopted in this study, which aims to determine teachers' opinions about the changes in TDK's spelling guides and their usage of the spelling guide. The study was planned within the framework of a case study, one of the qualitative research designs. In this study, semi-structured interview technique was used to obtain more detailed information. The research group of this study consisted of 28 Turkish teachers in four secondary schools affiliated with the Ministry of National Education (MEB) in Sincan district of Ankara. In the selection of the research group, the convenience sampling method, which is among the non-random sampling methods, was preferred. In this study, a semi-structured interview form prepared by the researcher was used as the data collection tool. Since the results in qualitative research are not generalizable, descriptive information of the participants participating in the research is even more important. For this reason, the interview form was designed in two parts, and in the first part, questions regarding the descriptive information of the teachers participating in the research (gender, education level, undergraduate program graduated and professional seniority), and in the second part, questions about changes in Turkish teachers' spelling guides and their use of spelling guides were included. In this context, the questions in the interview form were: "Do you recommend that your students use the spelling guide, electronic or printed? Why?", "How do you find out what the updated topics are in the spelling guides?", "What do you think is the effect of the changes made in the spelling guide on teachers obtaining a spelling guide and following the spelling guide?", "What do you think is the effect of the changes made on students' active use of the spelling guide?", "Would you like the previous and next versions of the changes made in the writing guides to be stated with special explanations? Why?", "What do you recommend so that users are not negatively affected by the changes in the writing guide?". Descriptive content analysis was used to analyze the data obtained from this study.

It was concluded that the rate of teachers who advised their students to use the writing guide in electronic form was higher than the rate of teachers who recommended using it in print or both electronically and in print. The main reason for the preference of teachers (f=7) who recommended printed spelling guides was that they believed that learning was more permanent, while the reasons for choosing electronic spelling guides (f=13) were that they were up-to-date, practical, easy to access, and prone to technology. It was concluded that teachers used TDK's website and social media as important tools to follow the updates made in the writing guides and access current information. Teachers stated that they had difficulty in keeping up with the updates and lack of access to current information, and that they could not adapt to the updated issues regarding the textbooks being old editions and spelling rules. It was concluded that some of the teachers (f=12) found it unnecessary to

obtain a spelling guide due to the changes made in the spelling guide, and that the guide they acquired would become outdated after a while, and that this situation negatively affected their behavior in obtaining a spelling guide. Teachers stated that if the textbooks were old editions, the emergence of uses that contradicted the new rules caused inconsistencies, that frequent changes in the spelling guides negatively affected student-teacher harmony, especially in problem solutions, that it put the teacher in a difficult situation in front of the students, that the changing rules made it difficult to communicate with the students, and that teachers constantly updated themselves. They stated that it caused inconsistency and contradictions among teachers, increased the risk of transferring incorrect information to students, and obsoleted information due to change made it difficult for both students and teachers to acquire new information. Changes made in the spelling guide were followed by teachers to convey accurate information to students and to be aware of current developments. Another result of the study was that the changes did not affect teachers' behavior in obtaining spelling guides. As a result of the findings, it was seen that the role of teachers was an important factor in students' active use of the spelling guide. All of the teachers emphasized that they believed that the changes made in the writing guides should be stated with special explanations about the before and after versions. Another result was that some of the participating teachers believed that social media was an important communication tool due to its potential to reach large audiences quickly and effectively, so that users would not be negatively affected by the changes made in the spelling guide, and therefore the changes could be announced with the help of social media tools. Another result suggested by the participating teachers was that it was an effective way to access up-to-date information through an application, and that this application could be easily downloaded, and updates could be notified instantly, helping teachers and students follow the correct spelling rules. As a result of the findings, it was seen that a significant portion of the participating teachers believed that TDK should not make changes in the spelling rules and maintain the continuity of the existing rules because students had difficulty in adapting to these changes, old learning negatively affected new learning, and they were in conflict with the rules, and therefore their learning processes were negatively affected. Based on the results of the research, following recommendations are presented:

1. The changes made can be communicated to the teachers who are the implementers, along with their justifications, through official sources.
2. An application compatible with mobile devices can be made for the writing guide.
3. Announcements regarding the changes made can be made on TDK's official website and social media platforms, as well as printed sources such as magazines, brochures and books.

4. Along with the free textbooks sent to schools by the Ministry of National Education, up-to-date spelling guides can be delivered to Turkish and Turkish language and literature teachers.
5. In addition to the textbooks distributed free of charge to students, an updated spelling guide may also be given.
6. Changes made in spelling rules can be given in an appropriate section of the textbooks, and activities for changes can be included in the textbook so that students and teachers can acquire these changes.
7. The content of the spelling guide can be made more interesting for students by supporting it with various visuals appropriate to the grade level.
8. Spelling rules can be revised so that they are easy to understand and apply.
9. Spelling guides suitable for 9th grade levels can be issued.
10. Textbooks can be updated at regular intervals, taking into account the writing guides.
11. A separate topic regarding spelling guides can be opened in Turkish course group meetings in order to identify updates in spelling guides.
12. It is recommended to repeat the study on a working group consisting of different regions.

Araştırmacıların Katkı Oranı Beyanı

Bu araştırmanın planlanması, yürütülmesi ve yazılı hale getirilmesinde araştırmacılar eşit oranda katkı sağlamıştır.

Destek ve Teşekkür Beyanı

Bu araştırmada herhangi bir kurum, kuruluş ya da kişiden destek alınmamıştır.

Çatışma Beyanı

Araştırmacıların araştırma ile ilgili diğer kişi ve kurumlarla herhangi bir kişisel ve finansal çıkar çatışması yoktur.

Etik Kurul Beyanı

Bu araştırma, Gazi Üniversitesi Etik Kurulu Başkanlığının 26.07.2023 tarih ve E-77082166-302.08.01-706121 sayılı onayı ile yürütülmüştür.